

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVII. évfolyam 180. szám — 1940 augusztus 9 péntek — Ára: 12 fillér

Konkrét javaslatot várunk Romániától

Bossy követ Budapesten félhivatalos látogatást tett, melyet csak annyiban lehet haladásnak minősíteni, hogy most már a román kormány közvetlen megismerheti a magyar álláspontot, melyet a müncheni szellem hat át

Változások lesznek a román kormányban. A Vaszgárda kizárta miniszter-tagjait Nagy jelentősége van az olaszok brit-szomáli győzelmének

Gigurtu rádióbeszédében azt hangoztatta, hogy Románia kész megegyezésre jutni szomszédaival

A magyar közvélemény rendíthetetlen nyugalommal várja a helyzet kialakulását magyar-román viszonylatban. Bossy román kiküldött budapesti érkezését is ezen a nyugalmi síkon ítélte meg a magyar társadalom.

Mint értesülünk, budapesti politikai körök Bossy követ tegnapi itt tartózkodása után a helyzetnek semminemű tisztázását nem látják. A szűkszavú kommunikéből csupán az a tény világlik ki, hogy Bossy követ nem hivatalos minőségben kereste fel a miniszterelnököt és külügyminisztert, hanem csupán félhivatalos látogatást tett, ami nyilván arra mutat, hogy sem ajánlatok tételére, sem pedig esetleges ajánlatok elfogadására nem volt felhatalmazása. Bármilyen rövid időt töltött is a román kormány megbízottja a miniszterelnökségen, nyilvánvalóan módja volt legalább is elvben a magyar kormány álláspontját megismerni.

E téren új dolgot aligha hallhattott Bossy követ, mert az ott elhangzottak kétségkívül megegyeztek a Münchenben megállapított elvekkel, amelyeket Salzburghban Románia minisztereivel is közölték. Ha Bossy követ látogatását a magyar-román vitában egyáltalában haladásnak lehet tekinteni, ez a haladás legfeljebb annyiban mutatkozik, hogy nem közvetve, hanem közvetlenül ismertették a román kormánnyal Magyarország álláspontját.

Budapesti diplomáciai körökben annak a felfogásnak is sokan adnak kifejezést, hogy Románia Bossy követ Budapestre küldésével tényleg megtörte a jeget és felvette az érintkezést a magyar kormánnyal, viszont ennek a küldetésnek értékéből sokat levon az, hogy a látogatás csak félhivatalos jellegű volt és így a kérdés további fejlődésére semmiféle gyakorlati támpontot nem nyújthat.

A kormányhoz közelálló körökben ma is rendkívül tartózkodóan viselkednek és a kommunikén túlmenőleg semmiféle információt nem adnak.

OLASZ LAPOK JELENTÉSEI A MAGYAR-ROMÁN KÉRDÉSRŐL

A római Giornale d'Italia budapesti tudósítója azt írja, hogy a magyar sajtó szigorúan tartózkodik minden polémiától a magyar-román kérdésben. Rámutat a lap, hogy magyar hivatalos körök a legteljesebb tartózkodást tanúsít-

ják az előzetes megbeszélésekkel kapcsolatosan és csak annyit mondanak, hogy Magyarország várja Románia konkrét javaslatait.

Hangoztatják ugyanezekben a körökben, hogy Magyarországot teljesen a müncheni szellem hatja át.

A Resto del Carlino budapesti tudósítója is hangsúlyozza, hogy hivatalos körökben nem mondanak jóformán semmit a helyzetről. A magyar sajtó minden vitát felfüggesztett az erdélyi kérdéssel kapcsolatban.

A Telegrapho budapesti tudósítója szerint a magyar álláspont az erdélyi kérdésben egészben világos és a müncheni megbeszéléseken alapul.

BELGRÁDI VELEMÉNY

Belgrádi jelentés szerint a magyar-román megbeszélések kérdése a belgrádi sajtót a mai napon is élénken foglalkoztatja.

A Politika budapesti tudósítója kiemeli, hogy a pesti sajtó az erdélyi kérdést a legnagyobb tárgyilagossággal kísérte a bukaresti sajtó további kirohanásai ellenére. Budapesten hangsúlyozták a Politika tudósítója előtt, hogy Magyarország kész tárgyalni a tengelyhatalmak által sugalmazott szellemben.

LAKOSSÁGCSERÉVEL NEM LEHET AZ ERDÉLYI KÉRDÉST MEGOLDANI!

Berlin diplomáciai körökben szó esik arról a Bukarest által terjesztett hírről, amely szerint az erdélyi kérdést a lakosság áttelepítésével is meg lehetne oldani. Diplomáciai körökben megállapították, hogy ez már csak azért sem lehetséges, mert még a román népszámlálás adatai szerint is több mint 1.600.000 magyar éli a kisebbség szomorú sorsát Erdélyben (magyar adatok szerint több, mint kétmillió az erdélyi magyarok száma), ugyanakkor azonban Magyarországon a megbízható magyar statisztika szerint mindössze 23.000 román él.

Semleges megfigyelők ezzel a problémával kapcsolatban rámutatnak arra is, hogy míg Magyarország népsűrűsége négyzetkilométerenként 92, addig Romániában csak 66,6, ilyenformán tehát szó sem lehet arról, hogy a mintegy 40 százalékkal nagyobb népsűrűségű anyaországba lehetséges lenne visszatelepíteni az erdélyi magyarokat.

A BOLGÁR-ROMÁN TÁRGYALÁSOK

ma kezdődnek Krajovában. Bukaresti jelentés szerint a román sajtó állást foglal a román-bolgár viszony kérdésében és egybehangozóan azt írja, hogy a román kormány elhatározta saját jószántából megoldani a történelmi igazságosság és a nemzeti jog alapján a Bulgária és Románia között függő összes kérdéseket.

Románia különösképpen Bulgáriával való viszonyát nem pusztán véletlennek játéknak tekinti; azért hajlandó arra, hogy tartós és szilárd megegyezésre jusson.

A ROMÁN KORMÁNYVÁLTOZÁS RŐL

különböző jelentések érkeznek. Bukaresti Német TI jelentés a következőket mondja: Jól értesült bukaresti körökben úgy tudják, hogy kormányváltás várható; hír szerint kiterjesztik és megszüldítik a kormányt. Ugy tudják, hogy Pop Valér volt miniszter igazságügyminiszter, Serdion Leon volt államtitkár, Goga pártjának volt tagja munkaügyi miniszter lesz, Puscariu egyetemi tanár pedig közoktatásügyi miniszter. A miniszterelnök és külügyminiszter megmarad tiszttségében. Ugyancsak megmaradnak hivatalukban a kormányban lévő tábornokok. Ezzel szemben lehetségesnek tartanak még több kisebb változást.

Londoni jelentés azt mondja, hogy Bukarestből származó legújabb hírek szerint Romániában kormányváltással kell számolni és egyes információk szerint lehet, hogy Maniu, a parasztpárt volt vezetőre kap megbízást kormányalakításra. Ezt a hírt azonban fenntartással kell fogadni.

A VASGÁRDA KIZÁRTA HÁROM MINISZTERTAGJÁT

Bukarestből jelenti a Német Távirati Iroda, hogy a Vaszgárda három minisztertagját: Budisteanu közoktatásügyi minisztert, Noveanu leltáriügyi minisztert és Bideanu államtitkárt kizárta a pártból. A kizárás oka a gárda fegyelmének megsértése.

A király szerdán kihallgatáson fogadta Horia Sima vaszgárdista vezetőt, az előző kormány volt kultuszminiszterét. Ezenkívül több más vaszgárdista vezetőt fogadott a király, valamint Pop Valér volt minisztert. Pop Valér az utóbbi

időben több cikket írt az Univerzálban s ezekben a cikkekben azt követelte, hogy a szőnyegen fekvő kérdésekben az erdélyiek döntsének.

AZ AFRIKAI OLASZ GYŐZELMEK

Római távirat megállapítja, hogy Zeila kikötőjének elfoglalása, aminek hírére az olasz közvélemény lelkes örömmel fogadta, az Anglia elleni háború új győzelmes szakát jelenti. A Giornale d'Italia sansebastiani jelentésében érdekes fejtegetéseket közöl a háború új szakáról: A tengelyhatalmak úgylát-szik két irányban Toptak hozzá az angol birodalom letöréséhez. Az egyik az angol kereskedelmi hajózás fokozatos elpusztítása, a másik pedig a Port Said—Babelmandek közötti terület megtámadása. A tengelyhatalmak ezzel megtalálták az angol birodalom Achilles sarkát. Ha a kereskedelmi hajóhadat elpusztítják, akkor már hiabavaló volna az Egyesült Államok segítségével is. A keletafrikai területek veszélyeztetésével pedig az angolok összes közkeleteli támaszpontjait a felgöngyölítés veszélye fenyegeti.

AZ OLASZ GYŐZELMEK HATÁSA BUDAPESTEN

Budapest valamennyi politikai körében az olasz győzelmekről szóló legutóbbi hadijelentés nagy meglepetést váltott ki. A rendkívül nehéz terepviszonyok között európai ember számára aligha elviselhető klímában végrehajtott hadműveletek — mondják a kormányhoz közelálló körökben, — ismét fényesen dokumentálják az olasz hadsereg kitünő szellemét, szervezőképességét, és kiképzését.

Külön bámulattal adóznak a hadijelentésben nem is említett olasz szállító és utánpótló szolgálatnak, amelynek a gyarmati háborúban különösen fontos szerepe van, amely már az abesszín háborúban is a legfényesebb sikerrel kiállta a tűzpróbát. Nem kétséges, mondják a kormányhoz közelálló körökben, hogy a most megindított nagy olasz offenzívát a teljes vég-ső siker fogja koronázni.

A SPANYOL LAPOK

ismét erőteljesen követelik Gibraltárnak Spanyolországhoz való csatolását. A gibraltári angol uralom tüske a spanyol nép testében és elérkezett az ideje, hogy ezt a tüskét végleg eltávolítsák. írják a lapok.

Négy Nemzet Kiállítása, Déri muzeum

OLASZ MEGÁLLAPÍTÁS A MÜNCHENI EGYZEMÉNYRŐL
Római jelentés közli, hogy a külföldi tudósítók szerdai értekezletén a magyar-román kérdés állott az érdeklődés középpontjában. Mint-hogy egyes olasz lapok budapesti tudósításaikban azt írták, hogy a magyar politikai körök a magyar-román tárgyalásokkal kapcsolatban a Münchenben létrejött olasz-német-magyar megegyezés alapján állanak, egy külföldi újságíró azt a kérdést vetette fel, hogy milyen jellegű megegyezésről van szó.
Olasz részről azt válaszolták, hogy természetesen nem nemzetközi jogi értelemben vett egyez-

ményről, hanem fontos elvi megá-lapodásokról van szó, amely meghatározza Németország, Olaszország és Magyarország álláspontját a délkelet-európai kérdések megoldásával kapcsolatban.
A Giornale d'Italia budapesti különtudósítója szerint az illetékes magyar tényezők a lehető legnagyobb jóakarattal és a lehető legnagyobb tárgyilagossággal készülnek leülni a tárgyalásokhoz. Természetes, hogy hasonló érzelmek megnyilvánulását várják a másik oldalról is. A magyar lapok egyébként dicséretmélto feyelme-zettségről tesznek tanúságot.

Gigurtu román miniszterelnök rádióbeszéde

„Salzburgban és Rómában azt az óhaját fejezték ki, hogy Románia megegyezésre jusson Magyarországgal és Bulgáriával.”

Bukarest, aug. 8. (Stefani.) Gigurtu miniszterelnök esütörtök este rádióbeszédet mondott, amelyben többek között kijelentette, hogy a román kormány meggyőződése szerint a román nép számára a legkedvezőbb politika az, ha Németország és Olaszország mellé áll. A miniszterelnök kijelentette, hogy a salzburgi és római megbe-

széléseken Románia képviselői előtt azt az óhaját fejezték ki, hogy Románia jusson megegyezésre Magyarországgal és Bulgáriával.

Gigurtu ezután hangoztatta, hogy Románia kész megegyezésre jutni szomszédjaival azon az alapon, hogy a jövőbeni viszony az igazi barátságon alapuljon. (MTI.)

Mussolini lapja az erdélyi kérdésről

Róma, augusztus 7. Milánó legolvasottabb lapja a „Popolo d'Italia” kiadásában megjelent „Sera” szerdai számában budapesti tudósítójának tollából oldalas cikkeket közöl az erdélyi kérdésről.

Ismertetését azzal a megállapítással vezeti be az olasz újságíró, hogy a magyar népet ma jobban, mint valaha, a hála és a barátság mély szálai fűzik Olaszországhoz, ahhoz az Olaszországhoz, amely elsőnek hívta fel a világ figyelmét a jogos magyar revizió ügyére. Az Erdélyre vonatkozó magyar követelések földrajzi alapjai — mondja a Sera — éppoly elvitathatatlanok, mint a történelmi. Magyarország a kárpáti medence középeurópai egyensúlyának alapszója.

A világháború előtt nem volt európai ország, amelynek természetes határal annyira azonosak lettek volna a politikai határokkal, mint Magyarorszáé. Ez a politikai helyzet azután döntő hatást gyakorolt a Kárpát-medencében élő népek politikai és gazdasági fejlődésére is.

A cikkíró ezután megállapítja, hogy az elszakított területek szorosan az

anyaországához tartoznak. Gazdasági téren az Alföld és a hegyvidék szervesen kiegészítették egymást úgyhogy 1914-ig rendezett és tevékeny élet folytathatták a Kárpákokon belül.

A trianoni béke szétrombolta ezt a tökéletes földrajzi, gazdasági egységet. A békediktátumok területi vonatkozásai sorozatos merényletek voltak a földrajz törvényei ellen. Most azonban megkezdődött a délkelet-európai újárendezési folyamat.

Az első lépés a magyar államférfiak találkozója volt a Führerrel, Ribbentrop és Clano gróf külügyminiszterekkel. A román és a bolgár miniszterek meghívása Rómába és Salzburgba a dunai-balkáni zóna megbékélésének második fejezetét jelenti.

Az ilyen béke azonban, hangoztatja a „Sera” — csak úgy képzelhető el, ha Magyarország Délkelet-Európában ismét visszanyeri az öt megillető helyet.

A milánói újság Bismarck kancellár mondásával fejezi be cikkét:
— Ha erős, boldog és megelégedett Magyarország nem lenne, egész Európa érdekében alkotni kellene ilyen.

Német gyorsnaszadok sikeres támadása ellenséges hajókaraván ellen

BERLIN, augusztus 8. (Német TI.) Német gyorsnaszadok az augusztus 8-ra virradó éjszaka megtámadtak egy erősen biztosított ellenséges hajókaravánt. Bár az ellenséges torpedóromboló és egyéb kísérő hajók hevesen szembeszálltak a támadókkal, azonkívül a felfegyverzett hajók maguk is védekeztek, a német naszadok elsüllyesztettek egy 8000 tonnás tartályhajót, valamint egy 5 ezer tonnás és egy 4 tonnás gőzöst. A gyorsnaszadok sértetlenül tértek vissza kikötőikbe. A német légihaderők esütörtökön délelőtti szintén megtámadtak a csatornán egy angol hajókaravánt. Német repülők elsüllyesztettek 12 hajót, összesen 55 ezer bruttó regiszter tonnateret, hat másik hajót pedig megrongáltak. A támadás során kifejlesztett légiharcban lelőttek 5 angol vadászgépet. További

harcokban a délután folyamán 29 ellenséges vadászgépet lőttek le a német gépek. Német részről két gép pusztult el a harcokban.

LONDON, augusztus 8. (Reuter.) A tengernagy hivatal és a légügyi miniszterium mai jelentésében megerősít, hogy ellenséges torpedónaszadok a csatornában már kora reggel támadásokat intéztek az egyik hajókaraván ellen s a hajó három rövidlejáratú torpedólovás következtében elsüllyedt. Az ellenséges bombatámadások eredményét még nem ismerik teljesen, de annyit tudnak, hogy több hatalmas sérüléseket szenvedett.

A Lloyd angol biztosító társaság elhatározta, hogy az Anglia keleti partjain haladó hajók biztosítását már nem vállalja.

Negyedmillió olasz hadsereg benyomult Egyiptomba

Newyork, aug. 8. (Stefani.) A lapok feltűnő formában londoni és kairói híreket közölnek. E hírek szerint 250.000 főnyi olasz hadsereg megkezdte a benyomulást Egyiptomba.

London, aug. 8. A Daily Mail cikket közöl Lowe altábornagytól. Az altábornagy igen komolyan mondja az angolok földközítengeri és afrikai helyzetét. Lowe megál-

lapítja, hogy a libiai és abesszini olasz haderők számára és felfegyverzésre féltékeny vannak az angolokkal szemben és igen veszedelmes lebecsülni az olaszok erejét.

Genf, augusztus 8. A római fellebbviteli bíróság épületében esütörtök délután ült össze ünnepélyes keretek között Alibert igazságügyminiszter jelenlétében a francia állami bíróság.

APOLLO FILMSZÍNHÁZ

Előadások: Hétköznapokon d. u. 5, 7, 9, ünnep és vasárnap d. u. 3, 5, 7 és 9 órákor. Pénztári órák: Hétköznapokon d. e. 11 órától 1-ig, délután 4 órától, ünnep és vasárnap d. e. 11 órától folytatlagosan.

1940 augusztus 9-10-11-én Csak 3 napig! A legidősebb nagy magyar filmsiker!

Erdélyi kastély

Az erdélyi magyarság küzdelmes élete az idegen elnyomás alatt.
Szereplők: Fager Antal, Tasnády Mária, Greguss Zoltán, Gözon Gyula stb.
Kísérő műsor: 1. A munka akrobatái. 2. Magyar Világhíradó.
Telefon: 25-09

Angol lap az olaszok szudáni előnyomulásáról

LONDON, augusztus 8. (Német TI.) A Times az olaszok további szudáni előnyomulásának lehetőségével foglalkozik. A lap ezeket írja:

Feltehető, hogy az angolok nem tesznek kísérletet arra, hogy a határ megerősítésével állítsák meg az olasz előnyomulást. Számbeli alsóbbrendűségeink, harcra temettségünk és a terep természete arra kényszerít, hogy a si-

vatagra támaszkodjunk és inkább a mozgékonyasághoz és ütőképességhez, mintsem egy meghatározott vonalon való ellenálláshoz rakaszkodjunk. Nem szabad azonban az olasz támadást ezen a területen könnyedén vennünk.

Az angolok lefoglalták a Londonban őrzött 3 millió font értékű román aranyat

ZÜRICH, augusztus 8. A román fővárost nagy izgalomban tartja, hogy az Angol Bankban őrzött 3 millió font-sterling értékű román aranyat lefoglalták. A szerdai sajtó hevesen támadja Angliát és kétségbevonja a lefoglalás jogosságát. Ezzel szemben angol részről arra hivatkoznak, hogy a brit kormány abban a jegyzékben, amelyet bukaresti követe útján a brit tulajdonban levő olajforrások kisajátítása

miatt Bukarestben átnyújtott, kifejezetten kilátásba helyezte ellenrendszabályok elrendelését. A román kormány tehát számolhatott volna ilyen intézkedések megtételével. Egyébként hangsúlyozák angol körökben, hogy a román arany lefoglalása, valamint néhány román hajó ellen tett intézkedés még távolról sem merítette ki a Románia ellen brit részről hozandó ellenrendszabályokat.

Német cáfolat

Berlin, augusztus 8. (Német TI.) A német közvélemény felháborodással vette tudomásul azt az angol részről terjesztett hírt, hogy egy német tengeralattjáró megtorpedózta az angol gyermekeket Amerikába szállító Acera angol gőzöst. A lapok rámutatnak arra, hogy milyen körutat járt meg ez a jelentés.

Egy mexikói hírszolgálati iroda new-yorki közleményre hivatkozva, amely megint a londoni rádió hírszolgálatára támaszkodott azt állította, hogy a fedélzetén tartózkodó sok gyermek közül csak harminc menekült meg. A new-yorki rövidhullámú rádió célzatos formában tovább terjesztette ezt a hírt. — Kévéssel éjfélután aztán egyszerre közölte az angol rövidhullámú rádió, hogy az Acera fedélzetén nem is voltak gyermekek.

A berlini esti lapok jellegzetes angol hazugságnak minősítik az esetet (MTI)

Anglia és Románia

London, aug. 8. (MTI.) Az angol-román feszültségben enyhülés mutatkozik.

A lapok bukaresti jelentések alapján azt várják, hogy Románia kielégítő választ adjon Angliának a lefoglalt angol hajók kérdésében és az incidensek elsímitását remélik.

A Daily Sketch angol-szovjet-török barát politikai irányzatot vár egy esetleges Maniu kormánytól.

Robbanás egy hadiüzemben

Róma, aug. 8. (Stefani.) Emilia megye egy hadiüzemében robbanás történt. Az üzem és egy közeli kaszárnya súlyosan megrongálódott. Számos törmelékkel az ablakok bezuódtak. Az üzem munkásai közül 39-en meghaltak, néhány százán megsebesültek. (MTI.)

Időjárás

Hazánkban a ma délelőtti órákban zavartalan volt a felmelegedés. A hőmérséklet mindenütt meghaladta a 27 C fokot és keleten helyenként elérte a 32 fokot is.

Jóslás: Délnyugati, nyugati szél, több helyen zivataros eső, a nappali felmelegedés 4-5 mérséklődik.

3 napra beállították a 8 órai Ujságot

Budapest, augusztus 8. A belügyminiszter a 8 Órai Ujság politikai napilap további megjelenését és terjesztését az ország védett érdekeit veszélyeztető közlemény miatt 3 napl időtartamra, augusztus 12-ig bezárólag betiltotta.

Az Országos Honvédelmi Bizottság ülése

Az Országos Honvédelmi Bizottság gróf Takách-Tolnay József elnöklésével ülést tartott, amelyen az 5600—1940. számú kormányrendelettel foglalkozott. A bizottság ülésén a kormány részéről jelen volt vitéz Bartha Károly honvédelmi miniszter. Gróf Takách-Tolnay József elnöki megnyilatkozásában hangsúlyozta, hogy a kormány véleménynyilvánítás végett mutatta be a rendeletet a bizottságnak és így természetesen nem határozathozatalról, csupán megvitatásról van szó.

Csicsery-Rónay István előadó ismertette a rendeletet, amely a közszolgálatban felmerülő személyzeti hiányok pótlásáról, illetve ezzel kapcsolatosan a közszolgálatra hívott nyugállományú köztisztviselők illetményeinek szabályozásáról intézkedik.

A rendelet egyes intézkedései felett vita indult meg s a bizottság a rendelet intézkedéseit tudomásul vette.

Vígyszínház mozgó

Az olasz filmgyártás leghatalmasabb alkotása!

A legizgalmasabb világfilm:

Pompei végnapjai

Bulwer világhírű regénye.

Főszereplők: KORDA MÁRIA — RINA DI LIGUORO — VÁRKONYI MIHÁLY — BERNHARD GOETZKE.

Bemutató ma!

Debrecenen keresztül elindult katonáink táborai felé az első magyar tábori színház...

Az Angol Királynő előtt csütörtökön délelőtt két nagy autóbussz és négy teherautó állott meg. Az autóbuszokon nagybetűs felirat hívta magára a figyelmet: **TÁBORI SZÍNHÁZ**. A teherautókból pedig festett kuliszák, kellek látszóttak ki. A nem mindennapi látványra percek alatt nagy nézősereg verődött össze és még jobban fokozódott az érdeklődés, amikor az autóbuszokból kedves ismerősök szálltak ki. Elsőnek vitéz **Tolnay Andor** sziniszegítő alakja tűnt fel vitéz **Zitás Bertalan** örnaggyal, a „Toldi Miklós” daljáték szerzőjével... Nyomában **Márfy Vera** mosolygós arca, az örökké kedélyes **Selmeczy Mihály**, **Jurik Julcsi**, **Putnik Bálint**, **Lendvai Gárdonyi**, **Benkő** és a színházlátogató közönség többi kedvence pihent meg, továbbutazás előtt az Angol Királynő hűs kerthelyiségében egy órára.

Az első magyar tábori színház vonult át Debrecenen, Nyíregyházán keresztül, katonáink táborai felé... Vitéz **Zitás Bertalan** örnaggyal, a tábori színházak katonai vezetőjétől csakhamar megtudtuk, hogy a tábori színház elgondolása a **Vitézi Rend-től** ered és a **Vitézi Rend** „Zrinyi” csoportjának égisze alatt működik. Az elgondolást a vezérkari főnökség kiképzési osztálya magáévá tette és már el is indította a tábori színházakat a magyar katonák nemes szórakoztatására.

A tábori színházak katonai vezetője, vitéz **Zitás Bertalan** örnagy annak idején, még a békeévekben színiakadémia végzett és a **Nemzeti Színház** ösztöndíjas tagja volt. Csak három hónapig színészkedett, aztán kitört a világháború és bevonult katonának. Háború után a pozsonyi színháznak volt rendezője, a csehek azonban, mint magyar művészt, mint a volt osztrák-magyar monarchia tisztjét, nem sokáig tűrték Pozsonyban, elfogták izzó és rendíthetetlen magyarságáért, különböző vádakkal illették, börtönbe vetették majd kitiltották Pozsonyból és kiutasítva át-tették a határon. Ekkor vette elő a másik diplomáját és mint a pécsi katonaiskola tanára, ma is aktívan működik. A színházhoz sem lett azonban hűtlen, ezt bizonyítja több, nagy sikerrel bemutatott, lángoló magyar érzéstől fűtött darabja.

A tábori színházak művész vezetője, vitéz **Tolnay Andor** sziniszegítő, akit mint elmélyült tudású, kifinomult ízlésű vaskezdő direktort, művészi ötletekkel dolgozó rendezőt és kiváló színészt egyaránt megismert a debreceni publikum. **Tolnay Andor** direktor elmondotta munkatársunknak, hogy két tábori társulattal utazik, mindkettő az ő művészegyesületéből került ki, abból a társulattól, mely a tavasszal a debreceni közönséget is meghódította. Egy-egy tábori társulat húsz tagból áll 8 férfi és 12 nő. Mindegyik együttesnek van

autóbussza és két teherautója. A teherautókon szállítják a díszleteket, ruhát, a bárhol felállítható színpadot és egyéb kellekeket.

A társulat tagjait az **Unger-együttes** próbákon el nem foglalt tagjai fogadták nagy szeretettel. A két **Jurik-nővér** összecsokolózva borult egymás nyakába. A tábori színház művészei az Angol Királynő árnyas kerthelyiségében büszkén és nagyvívó hangulatban beszéltek a vállalkozásukról. Tudatában vannak annak, hogy küzdelmes, nehéz útra vállalkoztak, sőt kényelmetlenséget kell majd elszenvedniük, de — mondotta **Tolnay Andor** és derék művészei — nem törődnek vele, ha pajtában kell aludni, ha bármilyen fáradsalmak várják őket, viszik a magyar szó muzsikáját a magyar katonáknak és ha elérkezik az idő, hogy csapataink Erdélybe mennek be, a csapatokkal együtt megy a színház is, ők tartják az első előadásokat, ők nyitják meg újra a magyar színházak kapuit, felgyújtva a művészet tüzeit a visszatért testvérek számára. Ha kell, szavak helyett tettekkel mutatják meg a magyar színészek lángoló hazafiságát, ha kell leteszik a lantot és puskával cserélik fel és mennek előre büszkén, örömmel, bár már itt lenne az a pillanat — hangoztatták. Egyetlen, nem **Tolnay-társulat**-beli tag megy velük, **Tompa Pufi**, a filmről jólismert nagyszerű színész, aki **Kolozsvárról** jött **Budapestre** és most a **Tolnay-társulat** tagjaiból alakult tábori színházzal tart — **Kolozsvárra** szeretne menni, hogy ott újra játszasson.

Rövid debreceni tartózkodás után a színészek búcsút vettek debreceni ismerőseiktől, az **Unger-társulat** tagjaitól akik az autóbusszig kísérték őket és melegen, kicsit talán fájó irigységgel is búcsúztatták nemes, szép missziójukra induló színésztársáikat, akik zengő nótaszóval hagyták el Debrecen, mentek vinni a művészet kincseit a magyar katonáknak. Csütörtökön este **Nyíregyházán** játszottak először, a nyíregyházi színházban előadás előtt a hősök szobrát megkoszorúzták. Bár ezúttal még színházban lesz az előadás, a színpadnak csak annyi szerepe lesz, hogy az alapot adja, a talajt, mert a színpadon felállítják a tábori színházat, ugyanúgy, mint ahogy majd az erdőkben, mezőkön fogják a magukkal vitt kellekekből felállítani. Naponta többször is tartanak előadást. Saját világítási berendezésük van, úgynevezett petroleum gázvilágítás, ami mellett este kint a szabadban, távol falutól, várostól is játszhatnak. A tábori társulatok műsora különböző egyfelvonásosokból, énekekből, darabjelenetekből áll s a cél a műsor összeállításánál az volt, hogy az lelkesítő, nemzetnevelő, üdítő és nemesen szórakoztató legyen.

A magyar művészek mennek... katonáink nyomában. Kitüntetés számukra

az, hogy mehetnek, ott ég szemükben, lelkesedéstől kigyulladt arcukon. A magyar színjátszás, mely olyan sok bizonyosságát adta hősi magyarságának, szenvedést, fáradságot, nélkülözést

1940 augusztus 9., péntek 3

nem ismerő fanatikus hitének... elindult Debrecenen, a legmagyarabb városban keresztül katonáink táborai felé...

Megérkezett Moszkvába a magyar kereskedelmi küldöttség

Nagy fogadtatás a moszkvai repülőtéren.

Moszkva, aug. 8. (**Szovjet Táv-irati Iroda**). A **Nickl Alfréd** rendkívüli követ s meghatalmazott miniszter vezetésével álló magyar kereskedelmi küldöttség szerdán repülőgépen **Moszkvába** érkezett. A küldöttséget a központi repülőtéren **Kurtyikov** helyettes külkereskedelmi népbiztos, **Barikov**, a kül-

ügyi népbiztosok protokollfőnöke, **Alexandrov**, a külügyi népbiztosok közép-európai osztályának vezetője, **Misusztin**, a külkereskedelmi népbiztosok szerződési osztályának vezetője, valamint a magyar követség tagjai **Kristóffy József** követtel az élen fogadták. — (MTL)

Ma és holnap lehet jelentkezni a komáromi presbiteri kongresszusra

Az Országos Református Presbiteri Szövetség **Komáromban** aug. 25-én, vasárnap tartja kilencedik kongresszusát. Erre az alkalomra **Dr. Ravasz László** püspök, **Dr. Balogh Jenő** ny. miniszter és **Szabó Imre** esperes, mint az **ORPSz** vezetősége megható hangú meghívót bocsátottak ki, megemlékezve a történelmi időkről s arról az elkötelezettségről, mellyel a presbiternek, mint magyarnak is megerősödnie és meggazdagodnia kell **Komáromban**. **Krisztus** egyházának

hajója megint viharos zónába érkezett bele.

A debreceni egyházhoz is megérkezett ez a hívó szózat, ennekfolytán a központi lelkesítő hivatal szerettel kéri a presbiter atyafiakat, hogy a mai és holnapi napon jelentkeznek be részvételi szándékukat a hivatalban, hogy így Debrecen se maradjon el erről a nagy alkalomról. A központi lelkesítő hivatal megad mindennemű felvilágosítást.

Olasz hivatalos jelentés a brit-szomalál előnyomulásról

Valahol Olaszországban, aug. 8. Az olasz főhadiszállás 60. közleménye:

Egyik hadoszlopunk, amely három nappal ezelőtt átlépte **Brit Szomalíföld** határát, eljutott a tengerig és elfoglalta **Zeilát**.

Keletafrikában bombavető alakulataink támadást intéztek **Vajir** légitikötője ellen, három ellenséges repülőgépet a földön pusztítottak el a bombatalálatok s a támaszpont épületeiben súlyos káro-

kat és tüzeket okoztak.

Egy vadászrepülőgépet légi harcban lőttünk le.

Az ellenséges légitámadások **Diredau** és **Massaua** ellen nem okoztak komolyabb károkat.

A Földközi-tenger keleti részében egy hadihajótól kísért öt teher szállító hajóból álló hajókara-vánt bombáztak repülőink; két teherhajót a találatok súlyosan megromláztak. (MTL)

Német repülőgépek aknákat raktak le angol kikötők előtt

Motorüzemeket, ipartelepeket, ágyúállásokat bombáztak.

Berlin, aug. 8. A véderő főparancsnoksága jelenti:

Egy tengeralattjárónk elsüllyesztett három felfegyverzett ellenséges kereskedelmi hajót több mint 16.000 bruttó regisztertonna ürtartalommal.

Német repülőgépek augusztus hó 8-ára virradó éjjel aknákat raktak több angol kikötő előtt és támadást intéztek különböző fegyvergyárak, valamint légvédelmi ágyú-és fényszóróállások ellen.

Igy Leylandban motorüzemeket, **Chester** közelében a **Vickers-Armstrong** motorműveket, **Yeovilton** re-

pülőgépgyárakat, **Plymouth** mellett ipartelepeket, továbbá **Manchester**, **Cardiff**, **Dorchester** és **Plymouth** közelében légvédelmi és fényszóróállásokat bombáztak.

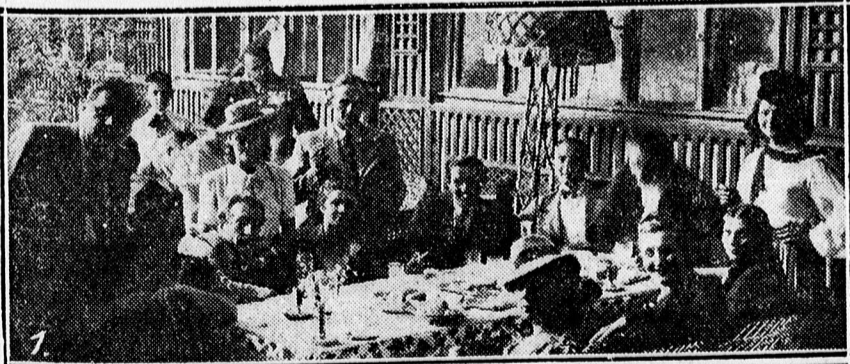
Augusztus 8-ra virradó éjjel néhány angol repülőgép behatolt **Észak- és Nyugat-Németországba**. A ledobott bombák nem okoztak lényeges kárt, **Essen** egyik külvárosában, valamint **Datten** mellett lakóházak rongálódtak meg. A kitűtött tüzeket a légoltalmi készültség hamarosan eloltotta. Egy esőr legett. Két ellenséges repülőgépet lelőttünk.

Többszörösen elítelt tolvaj nő vereséget rendezett az egyik debreceni tanyán

A debreceni fogházból nemrég szabadult ki **Fehérvári Teréz** hajdúböszörményi születésű eselédleány, aki úgyszóván állandó lakója a debreceni törvényszék fogházának, mivel 12-szer volt elítelve lopások miatt. Alig szabadul ki a fogházból, néhány nap múlva már ismét visszahozták a csendőrköt, mert **Fehérvári Teréz** a hazafelé vezető úton mindig lopást követ el. Volt úgy, hogy reggel elbocsátották a fogházból és este már elfogták ismét a csendőrköt újabb lopás miatt.

Fehérvári Teréz legutóbbi kiszabadulása után **Sörös Márton** tanyájára került és mivel a tanya-házban nem volt senki, kint dolgoztak a szántóföldön, összeszedett egy batyba ruhaneműket, élelmiszert s még arra is volt gondja,

hogy a gazda pipáját és dohányját is magához vegye. A zsákmányával már a tanyaudvaron járt, mikor **Sörös nével** találta magát szembe. **Sörös nével** felismerte a saját holmijait és követelte vissza, de a tolvaj leány nem akarta átadni. Igen heves dulakodás, vereséget után tudta csak az asszony elvenni a ruhaneműket. **Fehérvári Teréz** futásnak eredt és magával vitt néhány apróságot, közte a pipát és a dohányt. Ez lett a vesztesége, mert menekülése közben elhullatta és a tanyabeliek értesítésére a csendőrköt a talált tárgyakból megállapították menekülése irányát és elfogták a búzatábla mélyén lapuló tolvajt. A debreceni törvényszék most vonta kérdőre a leányt és elítélte 8 hónapi börtönrre. Az ítélet nem jogerős.

1. A Tábori Színház társulatának tagjai Debrecenen átutazva rövid pihenőt tartanak az Angol Királynő-ben, 2. Beszállás... A Tábori Színház társulata elutazik autóbusszain Debrecenből.

A Fa- és Fémipari Szakiskola évkönyve

Igen gondos és körültekintő összeállításban számol be az m. kir. áll. Fa- és Fémipari Szakiskola évkönyve az elmúlt iskolai év történetéről vitéz Szabó Gábor mb. igazgató összeállításában. A bevezetésben szép és nemes gondolatokkal emlékszik meg a Kormányzó Úr Ófömlétsége 20 éves országjárásáról. Meleg hangon méltatja Kiszely Árpádnak, az intézet ez évben nyugdíjba vonuló igazgatójának munkáját, ki hosszú évtizedeken át oly sokat fáradozott az ipari oktatás kiépítésén igen nagy eredménnyel. Ugyancsak meglehetősen sorokban emlékeznek meg Abonyi Ferenc tanárról, aki szintén nyugugalomba vonul. Az Ertesítő betekintést nyújt a kiváló intézet eredményes munkájáról. Műhelyi jelentésből kitűnik, hogy az igen magasfokú elméleti oktatás mellett a gyakorlati tanulás is szép eredményre vezetett. A fémipari műhelyben komoly gépeket, faipari és fémipari szerzőmunkákat készítettek és végeztek csiszolási és hegesztési munkákat, a tanmenetben előírt kisebb-nagyobb munkák mellett. A faipari műhelyben kombinált szobák, biedermeier hálószoba, magyaros ebédlő és előszoba. Értékes nemcsak tanulmány szempontjából, de a házi szövőipar fellendítésére is az elkészített szövészek, melyeket a fémipari műhellyel együtt készítettek. Nagyon szép munkát végeztek az ifjúsági egyesületek is, különösen a Baross Gábor Önképzőkör, melyben az ifjúság sok esetben nívós előadásokkal gazdagította szellemi műveltségét. Ugyancsak kiváló munkát végeztek a cserkészek, különösen nemzetvédelmi szempontból. A cserkészcsapat kebelében működő Ifjúsági Vöröskereszt Egylet nagyon szép játékokat készített a szegény gyermekek karácsonyfájára. Nagyon szép példáját mutatta a szeretetnek a csoport az az is, hogy két szegény gyermeknek uszonnát adott minden nap és ezt a két gyereket ellátja majd téli cipővel és iskolakönyvekkel mindaddig, míg az elemi iskolát elvégzik. Az iskola sportköre kebelében megalakult a labdarúgó, atletika, úszó és céllövő szakosztályok szintén szép eredményeket értek el. A leventeképzés ugyancsak kiváló eredményt tudott felmutatni. Általában kitűnik, hogy a nemzeti érdekek ápolása és kiművelésére a legnagyobb gondot fordította az intézet tanári kara. Érdekes megemlíteni, hogy talán egyetlen intézet sincs, ahol annyi segélyt és jutalmat élveznének a tanulók. Huszonhét tanuló kapott segélyt 15—20 pengő összegben. Végéreményben a nyújtott segélyk és kedvezmények végösszege közel 4000 pengő. Ezenkívül az Árumintavásár megtekintésére külön segélyt kaptak a tanulók. Nagyszerű munkát végeztek az intézet a külső iparosok tanításával is. Mintegy 13 esetben tartottak különböző gépezelői, kazánfűtői, mezőgazdasági gépezelői és építőipari tanfolyamokat. Ez évben zárult az építőipari tagozat 3. osztálya, melyen külső mesterek és segítők tanultak.

Az elért szép eredményt igazolja az is, hogy az aránylag kis létszámú iskolának záróvizsgát tett tanulói között 10 jeles tanuló volt. Ez a szám 25 százalékos volt. Buzdításul közöljük a jelesen végzett tanulók neveit: Szakál József, Wenk János, Balogh Gábor, Haránt Mihály, Papp László, Sallay Zoltán, Széles János, Tóth Kálmán, Tóth Mihály, Turzó István.

Az igen ízléses és nívós kiállítású Ertesítő, melybe a díszítő fametszeteket és iniciálét Oláh István, az intézet művész tanára készítette, — a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomdájában készült.

— Halálos szerencsétlenség egy jugszláv bányában. A laccveimai kőszénbányában földomlás történt, 3 munkás meghalt, 2 súlyosan mekbebe-

A piaci árról beszél a fogyasztó, az árus és a termelő

Debrecen gyomrának is nevezhetnénk a piacot, melynek hosszu, a Rákóczi utcán végighúzódó és gyümölcs-piacként félkör alakban a Csapó ucca egy részét is magabakaroló sorai roskadoznak a legvegveisebb élelmiszerektől, amit naponta felvesz, beszeres, elfogyaszt a 130.000 lakosú város. A piac nyüzsgő áradatában, a piaci árusok és vásárlók alku-párbajában egyetlen probléma uralkodik: a drágaság.

Mit mond a fogyasztóközönség?

— Drága nagyon a debreceni piac — állapítja meg a vásárló —, amint az elkeseredéit alkadozások után beszerzett élelmiszerektől duzzadó táskájával hazafelé indul. Soha ilyen arányú drágaságot nem tapasztaltam, hogy a jobb csirke párja augusztusban 3 pengő legyen, egy szebb tergericsővet 7—8 fillérről adjanak, a tojás darabja 9—10 fillér legyen. A jövedelem tavaly óta nem változott semmit, ezzel szemben ma csaknem kétszeresét hagyom a piacon egy vásárlás után, mint egy évvel ezelőt. És azt veszem észre, hogy ez csak nálunk, Debrecenben van így. A növéremék a Balatonon nyaralnak és írják az ottani árat, kiderül, hogy fűrdőhelyen jóval olcsóbbak az élelmiszerek, mint Debrecenben. Olvasom a budapesti lapok élelmiszereit. Egész sereg élelmiszernél találok 15—20 százalékos differenciát, ennivel olcsóbb az a fővárosban. Példát akar: nálunk a túró 1 pengő 20, Budapest 70—80 fillér, tejfel nálunk 1.80, a fővárosban 1 pengő 30, a burgonya Debrecenben 16—18 fillér, Budapest 14—16 fillér. Káposzta ott 12—20 fillér, nálunk 24—26 fillér. Folytathatnám ezt a húsaraktól a baromfi keresztl egészen a gyümölcsig, mindenütt megtalálom a különbséget és mindenütt a mi terhünk.

— Ennek magyarázatát lehet adni — feleljük, Budapestre olyan tömegben, nagy mennyiségben szállítják az élelmiszereket, hogy ez már magában véve biztosít bizonyos olcsóságot. A többi problémára nézve azonban, hogy választ nyerjünk, megkérdeztük:

Miben látja a drágaság okát a piaci árus?

A piaci árus szintén panasszal kezd:

— Soha ilyen rossz nem volt a piac — mondja. — Nekünk a legnagyobb baj az, hogy minden drága, mert sokszor az árunak csaknem fele visszamarad a nyakunkon, megfontyad, megrohad, tönkremegy és a pénzünk elvész benne. Nagyon, de nagyon sokszor megtörténik, hogy 12 óra után, amikor már közeledik az idő, hogy kicsegetnek bennünket a piacról, én olcsóbban adom el a portékát, mint ahogy vettem, csakhogy a vesztet fejse nyeltem, mert a nyári melegben nagyrésze az árunak másnap már használhatatlan lesz.

— Milyen haszon az, amivel általában a termelőktől vett árut tovább adják,

— Fillérek... a legjobb esetben is csak fillérek, amelyek alig fedezik a helypénz, romlás és egyéb költségeinket. Hát a megélhetés még hol van? Soha ilyen rossz évünk nem volt, hiszen mi az olcsó árak mellett tudunk csak keresni, akkor veszi a közönség szélesebb rétege is nagyobb mennyiségben élelmiszereinket. Mostanában pedig a piac képe is elég siralmas. Kedden, esütőtökön és szombaton kívül a többi napon alig van piac. Hozzájárul a drágasághoz az is, hogy ezekben a hetekben, az úgynevezett nagy dologidőben tanyákról, községekből nem hoznak be élelmiszert, a kevés áru pedig kapos, egymásra ráigérünk... Szó sincs arról, hogy mi jól járnánk a magas árakkal.

Es a termelő?

Ezek után csak a termelőtől várhatjuk a drágaság kérdésének megfejtését, aki a következő választ adta:

— A drágaság oka elsősorban az időjárásban, természetesen kereskedő. Az előtött földeken nem lehetett termelni. A sok eső következtében gyenge lett minden, a terhek pedig ugyanúgy megvannak... Azt azután már a kereslet és kínálat örök törvénye szabja meg, hogy ha valamiből kevés van, annak az ára drágább. Gyenge a gyümölcsstermés, magától ér-

Nagy sikerrel nyílt meg a Négy Nemzet Kiállítása

Negyszáz gyönyörű fényképből álló kiállítás nyílt meg tegnap a Dérimuzeumban. Olaszország nemzeti válogatott gárdája tudásának, művészetének színe-javát küldte el 100 képben, méltó versenytársa a híres jugoszláv válogatott fotóművészgárda, mely a svájciakkal és magyarokkal együtt a legszebb 100—100 képet állította ki Debrecenben.

A Négy Nemzet Kiállítását Lossonczy István főispán nyitotta meg, előkelő és nagy közönség jelenlétében. Ott voltak többek között Buzinkay Béláné ezredesné, Zöld József h-polgármester, dr. Kulcsár Bertalan postafőigazgató, Simonfy Miklós postaműszaki főigazgató, dr. Budaházy-Bruckner Ernő főtanácsos, Dömsödy Imre tanácsnok, tanárok, orvosok, nagyszámú hölgyek.

Lossonczy István főispán frappáns beszédben emelte ki annak jelentőségét

tető, hogy nem lehet az az ára a gyümölcsnek, mint tavaly, amikor például barackból csaknem négyszeres termés volt. A kacsát, amit 26 pengős, de kicsiben 30—32 filléres tengerivel töltenek, nem adhatják azon az áron, mint amikor 14—16 fillér volt a tengeri kilója. Azt hiszem, ez eléggé megmagyarázza a drágaság okát...

Ime: így vélekedik a háziasszonyok legaktuálisabb problémájáról, a piaci drágaság kérdéséről a három érdekelt réteg: a termelő, eladó és fogyasztó.

Nőknek sokkal könnyebb az elhelyezkedés Debrecenben mint a férfiaknak

385 nővel szemben csak 110 férfi helyezkedett el júliusban a hatósági munkaközvetítő újtán

A hatósági munkaközvetítő hivatal július havi tevékenysége a következő: Nyilvántartva összesen 566 munkahely és 544 munkakereső. Közvetítve lett 495. Száz munkahelyre 96 munkakereső jutott. A munkahelyek közül 181 a férfiak, 385 a nők részére jelentettek be. A szakmunkások részére 160 és pedig 160 férfi munkahelyet ajánlottak fel. A munkakeresők között volt

szakmunkás 131 férfi, segédmunkás 493 és pedig férfi 38, nő 385. A munkapiac tehát a szakmunkásokra közepes, a segédmunkásokra nézve ellenben kedvező volt. A foglalkozási ágak szerint kedvezően alakult a munkapiac a vas- és fémiparban és a ruházati iparban, továbbá a segédmunkások terén. Elhelyezkedett 110 férfi és 385 nő.

„Néhány nap alatt betanultam egy szerepet, csakhogy Debrecenbe jöhessek“

— mondotta Szilassy László

Debrecenbe érkezése után tíz perccel már a Csokonai-színházban próbálta a „Fenséges szerelem“ darab trónörökös szerepét Szilassy László, a magyar filmek nagyszerű amozója. Mikor végre az Arany Bika kávéházban öt perc pihenésre telepedett egy asztalhoz, boldogan sóhajtott fel:

— Tudod, hogy mennyire örülök ennek a debreceni vendégségnek. Két év óta készülök ide és most katonai elfoglaltság mellett is néhány nap alatt betanultam egy szerepet, csakhogy Debrecenbe jöhessek... Hétfőn hívtak és hányszor akartam közben jönni, aztán valami mindig közbejött... egy filmszerződés, egy új szerep. Most aztán három napig itt maradok.

— Nagyon el vagy foglalva? — kérdezzük.

— Most nem... a szolgálatom miatt kikapcsolódtam mindenből. Kimaradok az új filmekből, de semmit nem bánok, csak Erdély jöjjön vissza. Különben is lesz idő pótolni a mulasztásokat.

— És a színház?

— A színházat meg tudom oldani, mert Budapest őrök beosztva és az estéim szabadok... Harsányi Zsolt darabjában, „XIV. René“-ben játszom először az új szezonban, a Vig-színházban.

A filmgyártásra terelődik a szó.

— Azt hiszem, nagy lendületet vesz a közeljövőben, megnövekszik a területünk és ez azt jelenti, hogy 100.000 pengő helyett kétszeresét lehet fordítani a film készítésére. Akkor pedig állítom, hogy fogunk még egyszer anyagi idő alatt, több próbával nagyobb

elmélyüléssel olyan művészileg tökéletes filmet készíteni, mint akár a franciák. Főleg pénzkérdés volt ez nálunk.

— Milyen érzés az embernek filmen néznie magát?

— Nagyon rossz. Folyton szeretném magát kijavítani a színész. Mindenesetre nagy kontrollálást jelent az ember számára. A színpadon csak a nézőtér hangulatából tudja kontrollálni magát a színész, abból, hogyan kapcsol, reagál a közönség. Vásznon, bizonyos idő távlatból már sokkal tisztábban, kritikusabb szemmel látja önmagát az ember.

— Mióta innen eimentél, alig három év alatt nagyon sok minden sikerült. Hogy vagy megelégedve?

— A helyzetemmel nagyon elégedett vagyok. Magammal kevésbé. Még fejlődni, teljesedni akarok és azt hiszem, az igazi, teljes, érett művészegyeniségemet még ezután sikerül megtalálnom...

Szerény és öntudatos egyszerre Szilassy László, ez a hullámos barnahajú, úri modorú, nagyon intelligens fiú. Az új művész típus, nemcsak a színpadon és filmen, hanem az életben is, akit nem vakít el a siker, hanem pályája tetőpontján is folyton korrigálja önmagát és tanulni, fejlődni akar. (Kiss).

— Romániában felülvizsgálták a községi jegyzők működését. Ennek során megállapították, hogy igen sokan visszaéltek hivatalos hatalmukkal és jogtalan pénzeket vettek fel. Összesen 192 jegyzőt mozdítottak el emiatt az állásukból.

A csapókerti halálsorompónál a vonat elé vetette magát egy városi hajdú

Az áramvonalas vonat darabokra szaggatta testét

Megdöbbentő öngyilkosság történt tegnap délután félnyolc után a csapókerti halálsorompó közelében. A Budapestre Debrecenbe érkező 1704-es áramvonalas gyorsvonat elé vetette magát Pál Gyula városi hajdú, Vár uca 8. szám alatti lakos és a vonat a szerencsétlen embert felismerhetetlenségig összeroncolt.

Pál Gyula a kora délutáni órákban eltávozott lakásáról és mint később a vizsgálat megállapította, egyenesen kiment a csapókerti temetőhöz, ahol a vámházról mintegy száz méterre több mint egy óra hosszat idegesen sétált. A járőreket is feltűnt a különös viselkedésű férfi, akinek mozdulatai, feldúlt külseje rendkívüli idegállapotot árult el.

A vonat néhány perccel háromnegyednyelvi előtt ért a csapókerti halálsorompóhoz. Pál Gyula, mikor megállította az áramvonalas gyors dűbörgését, villámgyors mozdulattal előre rohant és a sínre vetette magát. Ekkor már alig néhány méternyire járt csak tőle a végzetserű gyorsvonattal érkező vonat és a következő pillanatban átágzott rajta. A kerekek aól vastag sugárban vér freccsent fel és a következő pillanatban a szerencsétlen, tragikus végű férfi holtteste darabokra szaggatva, borzalmasan, a felismerhetetlenségig összeroncoltva maradt a helyszínen. Lábat szinte többi leszelte a vonat és egyik lába messze gurult a sínre, melyek vérben úsztak. A gyorsvonat vezetője észrevette a vonat zökkenéséről az öngyilkosságot és

nyomban megállította az áramvonalat, miután azonban pillanatok alatt megállapítást nyert, hogy a szerencsétlen embereken nem lehet segíteni és az nyomban szörnnyethalt, a vonat néhányperces késés után tovább ment és beérkezett a nagyállomásra.

A szerencsétlenség színhelyén pillanatok alatt nagy sokaság verődött össze. A MÁV műhelytelepről ebben az időben mentek haza az alkalmazottak és közel száz ember vette körül a borzalmas tragédia színhelyét. A holttestet letakarták, hogy a helyszín érintetlenül maradjon és telefonon értesítették a rendőrséget az öngyilkosságról. Az ügyeletes tiszt detektív kíséretében kiszállt a helyszínre és a szemtanúk vallomásaiból pontosan kirajzolódott a tragédia minden részlete. Búcsúlevelet Pál Gyula ruhájában nem találtak. A vonat a szerencsétlen ember testét 15 darabra vágta szét és szinte a felismerhetetlenségig összeroncolt.

A vizsgálat során kihallgatták az öngyilkos városi hajdú hozzátartozóit is. Megállapítást nyert, hogy Pál Gyula már hosszabb ideje szenved idegromokban és egy ilyen idegromham önkívületében végzett magával. Betegsége gyógyíthatatlannak bizonyult és ennek tudata napról napra súlyosbította állapotát. Pál Gyulát Debrecenben sokan ismerték, derék, szorgalmas ember volt és megdöbbentő tragédiája szinte részvétet váltott ki. Holttestét a törvényszéki bonctani intézetbe szállították.

Aradon megtiltották a magyar rádió hallgatását

Haditörvényszék elé állítják a rendelkezés megszegőt

BUKAREST, augusztus 8. Az aradi hatóságok szigorúan megtiltották a magyar rádió hallgatását. Nyilvános helyiségekben a rádióberendezéseket 10 óra után le kell zárni. A rendelet

végrehajtását titkosrendőrök ellenőrzik. Mindazokat, akik nem tartják be ezen rendelkezéseket, haditörvényszék elé állítják.

Többféle szociális újítást hoz a családvédelmi törvény végrehajtása

Budapest, augusztus 8. Az országos nép és családvédelmi alapról szóló javaslat volt az utolsó törvényjavaslat, amelyet az országgyűlés a nyári szabadsága előtt tétő alá hozott. Mint ahogy a rendelkezések értelmében a népvédelmi alapról már ebben az esztendőben működni kell, a törvényjavaslat megszavazása után nyomban hozzájárult a belügyminisztérium a végrehajtási utasítás kidolgozásához.

A belügyminisztérium szakreferensei letárgyalták már a kérdést az érdekelt minisztériumok referenseivel és valószínű, hogy a végrehajtási utasítás a közeljövőben megjelenik.

Három pontos elvet tartottak szem előtt. A végrehajtó rendeletet mindenek előtt annak szemellett tartásával szerkesztik, hogy a népvédelmi alap juttatásait elsősorban a mezőgazdasági népesség megsegítésére kell fordítani.

A megsegítésre szoruló népréteg nagyrésze ugyanis a mezőgazdasági népességből kerül ki. Ez a népréteg nyáron megfeszített, erős munkát végez, télen azonban munkanélkül tengődik. A népvédelmi alapról szóló törvény és a végrehajtási rendelet különösen ezt az állapotot kívánja megszüntetni.

A rendelkezésnek második alapelve az lesz, hogy a végrehajtásnál a közjóléti szövetkezetek eddigi működését tartják szem előtt. A szatmármegyei szövetkezetekhez hasonlóan az ország többi részében is ilyen közjóléti szövetkezetet szerveznek, melyek majd hitelt nyújtanak az inszégeseknek készpénz vagy egyéb anyagi juttatás formájában.

Ez a juttatás azonban nem ajándék, hiszen „szerzetesomag” jellege, hanem komoly és állandó anyagi támogatás, kölcsön formájában, amelyet a kötelezett gazdasági megerősödése árnyában tartozik visszafizetni.

A végrehajtási rendelet úgyvini fog arra, hogy a szövetkezetek keretében gondot fordítsanak a falusi, mezőgazdasági lakosság nevelésére. Megszervezik a gyermekétkeztetést, a főző és más

egyéb gazdasági tanfolyamokat. Igen fontos része lesz a végrehajtásnak az az intézkedés, hogy a már meglévő népvédelmi szervezetek, intézmények nem érinti, hanem továbbra is meg hagyja működési körüket.

A harmadik alapvető elgondolás az, hogy a végrehajtásnak a családvédelmet kell szolgálnia. Az alap mindenekelőtt a sokgyermekes földműves családokat részesíti támogatásban, még hozzá gyermekek számának arányában. Gyökeresen megváltozik az állami gyermekvédelem jelenlegi rendszere is. Ma az a helyzet, hogy a menhelyi kótelekbe felvett gyermekeket nem a szülők, hanem idegen nevelőszülő gondozására bízzák. A népvédelmi alap támogatásával most lehetővé teszik majd, hogy a gyermekek családi kötelékben maradhassanak és erre a célra a szülők anyagi támogatást kapnak.

A végrehajtási utasítás intézkedik majd arról is, hogy a közmunkákba, állami, vagy más közületi gazdaságpolitikai akcióba elsősorban a sokgyermekes munkáscsaládokat vonják bele.

A végrehajtó rendelet intézkedik, mint halljuk — végül arról, hogy a nép- és családvédelmi alap ebben az évben 48 millió pengőt fordítson céljai megvalósítására. Ez az összeg a jövő esztendőben már 61 millió pengőre növekedni fog, a rákövetkező esztendőben pedig 66 millió pengőre. Illetékek számítanak arra, hogy ez az összeg idővel egyre növekedni fog, mert a kölcsönösségeket a kötelezettek gazdasági helyzetük javulása arányában visszatérítik s így ezekkel az összegekkel még újabb és újabb rétegeket vonhatnak be a támogatásba.

Rio de Janeiro, augusztus 8. Anglia Rio de Janeiro-i nagykövetsége megállapítja, hogy nem felelnek meg a valóságnak azok a sajtóértesülések, amelyek szerint Brazília partinál 'engeri ütközet folynak.

Újabb letartóztatás és internálás a zsarolási botrányval kapcsolatban

A napokban leleplezett nagy zsarolási manőver ügyében tegnap a rendőrség letartóztatta Udvardi-Levandovszky Ferenc nagykanizsai származású hírlapírót. A Nép munkatársát kétszeres zsarolási kísérlet miatt. Udvardi-Levandovszky a gyanú szerint Bilinkievics-Szentiványi Rudolf társaságában a fotóriporter szerepét töltötte be és szíval vadolják, hogy vasárnap, amikor a leleplezett bűntársak és felbujtók már a rendőrségen voltak, ő még javában filmezett főnökének, Bilinkievics-Szentiványinak. A rendőrség egyébként tovább folytatja a zsaroló társaság kihallgatását, mely-

nek során újabb részletek napvilágra kerülése várható.

Újabbban jelentik: A főkapitányság bünygyi osztálya zsarolási ügyben előállított Böhm-Barabás 41 éves állás nélküli magánhivatalnok ellen terhelő bizonyítékokat nem találva, nevezetesen internálási javaslatot átkísértette a főkapitányság fogház- és főtörvényszék osztályához, amely mint rendőri büntetőbíróóság csütörtök délután Böhm-Barabás Béla 41 éves állás nélküli magánhivatalnokot, mint a közre káros és veszélyes egyént, akinek ténykedése és magatartása a társadalmi életre is veszélyes, internálta.

A románok megkezdték Dél Dobruzsza kiűrtését

BUKAREST, augusztus 8. Krajovában az elhunyt Mihail nagybirtokos palotájában már folynak az előkészületek a bolgár küldöttség elhelyezésére.

SZÓFIA, augusztus 8. Dél-Dobruzsza kiűrtése a román hatóságok részéről megkezdődött. Az ideérkező hírek szerint a románok minden elmozdíthatót elvisznek az átadandó területről. Különösen a vagonokat viszik az ország belsejébe.

Az előzetes tárgyalások során Cadere követ kártérítést is követelt Bulgáriától azokért az állami épületekért, amelyeket Dobruzsában a románok építettek. A bolgár politikai körökben hangsúlyozzák, hogy sokkal nagyobb azok a kártérítési követelések, amelyeket Szófia támaszt Romániával szemben. Összegekről azonban még egyik részről sem beszélnek.

Adatok Dél Dobruzsáról

Dél-Dobruzsza, amelyet az 1913 augusztus 28-án Bukarestben megkötött békeszerződés szakított el Bulgáriától, a román területi beosztás szerint két megyére oszlik. A Duna vonalától délre, illetve keletre fekvő Durostor megye területe 3226 négyzetkilométer, lakosainak száma pedig 1938 július 1-én 233.016 volt. Durostor megye visszaszerzésével a bolgár Duna vonala mintegy száz kilométerrel növekszik. A megye fontosabb városai Tutrakán (Tutrucaia) és Szilistra (Silistria), mindkettő a Duna partján.

Tovább délnyugatra fekszik Caliacra megye, amelynek területe 4500 négyzetkilométer, 186.59 lakossal. Ezzel a megyével körülbelül száz kilométer tengerpartot kap vissza Bulgária. A megye és egyben Dél-Dobruzsza legnagyobb városa Dobrics (románul Bazargic), amelynek 1930-ban 30.106 lakosa volt. A Fekete-tenger partján

Mi van az új román zsidótörvényben

Bukarest, augusztus 8. Az új román zsidótörvényről, amelyiket a szerda esti minisztertanács végleges formájában elfogadott, a következő újabb részletek szivárogtak ki:

A kedvezményben részesülő zsidókat három csoportba osztják. Az elsőbe azok kerülnek, akik az 1877. évi román szabadságharcban résztvettek, illetőleg ilyeneknek a leszármazottai; akik a világháborúban résztvettek; akik 1918 előtt már megszerezték a román állampolgárságot.

Az első csoportba tartozó zsidók meglehetősen messzemenő jogokkal rendelkeznek, de állami hivatalnokok nem lehetnek.

A második csoportba azok tartoznak, akik 1918 előtt már Románia területén éltek, anélkül azonban, hogy ebben az időben állampolgárok lettek volna. Az ebbe a csoportba tartozók nem lehetnek állami hivatalnokok, ügyvédek, nem vásárolhatnak földet és nem teljesíthetnek katonai szolgálatot. A katonai szolgálat teljesítése helyet bizonyos összeget kell váltságképpen fizetniük, vagy munkaszolgá-

(közel Várnához) van Balcic, élénk látogatottságú tengeri fürdőhely.

A világháborút megelőző balkánháború befejező aktusa volt az 1913-as bukaresti béke, amikor Bulgária kényszerítve volt Romániának juttatni olyan területeket, amelyért a románok egyetlen emberéletet sem áldoztak s amelyre sem történelmi, sem népességi alapon jogot nem tarthattak. Bulgária az akkori kényszerhelyzetében nem tehetett mást, minthogy átengedte Dél-Dobruzsát a románoknak, akik ezzel az aktuussal akkoriban 134.355 tiszta bolgár születésű lakost helyeztek román uralom alá.

Bulgária sohasem mondott le erről a románok által elvett területről s csak alkalmas időre várt, amikor Dél-Dobruzsának az anyaországhoz való visszacsatolását követelheti. A salzburgi megbeszélések időszelvévé tették a bolgárok ezen régi sérelmének orvoslását.

A Bulgáriához most visszakerülő Dél-Dobruzsának főleg mezőgazdasági szempontból van jelentősége. A területnek mintegy 60—70 százaléka szántóföld, amelyen kitűnő minőségű gabona terem. Ehhez képest fejlett mezőgazdasági iparral is rendelkezik. Csak a balciei malmok mintegy 10 vagon lisztet őrölnek naponta. A gazdaságok már a román uralom alá helyezésüket megelőző időben is kiűnően voltak felszerelve, mezőgazdasági gépek és készülékek segítségével a bolgárok minden tekintetben rentabilis termelést folytattak.

Dél-Dobruzsza visszacsatolásával az egyik legnagyobb bolgár város: Várna is visszanyerte „hinterlandját” a ugyanakkor egész Bulgária termelése hozzájut a legolcsóbb szállítási útvonalhoz: a Dunához.

latra rendelik be őket.

A többi zsidóknak nincsen semmiféle joga, eltekintve a szabad kereskedelemtől. Alkalmazni azonban meg magánvállalatnak sem szabad őket.

A törvényjavaslatot csütörtökön mutatják be a legfelsőbb törvényhozó tanácsnak, amelyik alkotmányosság szempontjából felülbírálja. A király valószínűleg pénteken írja alá és szombaton hozzák nyilvánosságra.

Legújabb sporthírek

A BSE vízpoló csapata gólpárral győzött az MTK ellen. Csütörtökön I. osztályú vízlabda bajnoki mérkőzés volt, melyen a BSE 8:1 arányban győzött az MTK ellen. A gólokat Vértési 4, Brandl 3 és Hazai 1, illetve Vadas dobta. 7x50 méteres stafétában a BSE győzött 3:39 mp-vel. 2. az MTK 4:7 mp-vel.

A Törökvs esti mérkőzésen legyőzte a Gammát. A Szent István kupamérkőzések során csütörtökön az Elektromos pályán a Törökvs FC 4:3 arányban győzött a Gamma csapata ellen ötezer főnyi közönség előtt, Rónai játévezető vezetésével.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

H I R E K

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Debrecen, József kir. herceg uca 1. szám. Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás). Éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta 3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő, félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő. Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, aug. 3-tól, augusztus 10. reggel 8 óráig: „Aranyangyal”, Piac uca 50. telefon: 24-53. szám. — „Reménység” Csapó uca 22., telefon: 34-21. — „Isteni gondviselés”, Petőfi-tér, telefon 29-81. „Sas”, Hatvan uca 70., telefon: 11.93. szám.

Hősök naplója

— 1917 augusztus 8. — Elszánt fellépésnek követésére méltó példáját mutatta Meister János volt szászvárosi 64. közös gyalogezredbeli őrzető, a Stanislau-környéki Ciezovnál lezajlott heves ütközetben. Mint rajparancsnok a feltüntetett napon rajának élén elszánt és esüggedetlen heves tüzeléssel feltartóztatta és egy időre megállásra készítette az ellenségnek tömegtámadásait. Mikor a túlerőben levő ellenségnek sikerült rajának oldalában és hátában megjelenni, vakmerő ügyességgel gyorsan keresztülvágta magát embereivel az ellenség gyűrűjén. E kötelességtudó őrzető súlyosan meg is sebesült. Onfeláldozó hősiességéért a nagy ezüst vitézségi éremmel tüntették ki.

— Miskolcon új vágóhid és hűtőház építését határozták el. A bizottság megállapította, hogy az építkezés 2.200.000 pengős költséggel lesz végrehajtható.

— Egy hónap alatt 34 millió pengő értékű munkát adott vállalatba Budapest. A fővárosi Közmunkatanács főleg a közlekedési viszonyok javítása céljából nagyarányú útbővítéseket hajtat végre.

— Budapest polgármestere felterjesztésben kérte a kormányt, hogy utaljon ki befizési cukrot legalább azon háztartások részére, ahol 15 évesnél fiatalabb korú egyén van.

— A Debreceni Polgári Lövészegyesület folyó hó 17-én, délután hat órákor tartja rendes közgyűlését a lövőde helyiségében. Ha a közgyűlés kellő számú tag hiányában nem volna megtartható, úgy augusztus 31-én délután 6 órákor megjelentek számára való tekintet nélkül érvényesen határoznak.

— Emelkedett Jugoszlávia külkereskedelme Németország és Olaszország felé. Ezzel szemben az Angliával való külkereskedelme már évek óta állandó hanyatlást mutat.

— A bolgár diákság kilépett a nemzetközi szövetségből. Felhívást intéznek a német és olasz szövetséghez, hogy szervezzenek új nemzetközi diákszövetséget, melyben minden nemzet elfoglalhatja az őt jogosan megillető helyet.

— Anglia dohánypolitikájában olyan esőkkenés állt be, hogy a feldolgozó iparban való elosztást szigorú ellenőrzés alá vették. A londoni Times szerint jelenleg már csak a felhalmozott készleteket fogyasztják.

**ARANY BIKA
gőzfürdő
i. hó 10-től
szombattól nyitva.**

— Feltartóztattak egy spanyol hajót a gibraltári szorosban. A „Villa Madrid” motorshajót, amely Barcelonából indult el első délamerikai útjára, a gibraltári szorosban feltartóztatta egy angol segédcirkáló, amely vaktöltéssel ágyúlovást adott le. Az angol tisztek és tengerészek a spanyol hajó fedélzetén aprólékosan átvizgálták a rakományt, az utasok jegyzékét és a hajópapírokat, azután engedélyt adtak az út folytatására. A „Villa Madrid” a vizsgálat után befutott Cadiz kikötőjébe.

— Játszódózás közben elesett és nyakszirtjén megsebesült a Garai uccán Grósz Tibor 8 éves fiú, Cserpes uca 16. szám alatti lakos. A mentők köztették be sérülését.

— Megalakította az első faluszínházat Endre László alispán. 20 személyes autóbusszal járja be Pest vármegye falvait az erdélyi, Nemes István-faluszínházak mintájára alakult, hogy a magyar parasztságot legeldugottabb faluban is megismertesse a nemzeti szellemű irók és színpadi szerzők alkotásaival.

x Naményi Gyorsíró Iskola átköltöztött Batthyány uca 1. szám alá. — Új tanfolyamok.

— Csendőrök karjaiba futott a szolnoki gyilkos, Farkas István 30 éves marhahajász, aki Kalmár Pál nevű társát heves szóváltás során egyetlen dorongesapással agyoncsújtotta. A gyilkos ezután alibi szíriásokat ejtett magán, hogy önvédelem látszatát keltsse és az orvos házába ment. Ezt a házat azonban átalakították csendőrlaktanyává és a gyilkos egyenesen a csendőrhöz ment, akik letartóztatták.

— Zsidó istentiszteletek. A debreceni statusquo-ante izraelita anyahitközség templomaiban az istentiszteletek rendezése augusztus hó 9—16: Pénteken este a Deák Ferenc uccában 6.35 órákor, a Kápolnási uccában 6.45 órákor, szombaton reggel mindkét templomban 7. délelőtt a Deák Ferenc uccában fél 11, délután mindkét templomban 5 órákor, este 7.30 órákor. Köznap reggel mindkét templomban negyedhét órákor, este negyednyolc órákor, vasárnap este a Kápolnási uccában 7 órákor, délután mindkét templomban 6 órákor este fél 8 órákor, kedden reggel 6 órákor, este 7 órákor. — A péntek esti és szombati istentiszteleten a főkantori funkciókat Friedländer Imre főkantori látja el. A péntek estére hirdettet hitazonoklat elmarad. — Rabbiság.

— Istentiszteletek ideje az orth. izr. templomban Pénteken délután 6.50 órákor, szombaton délelőtt 7.30 órákor, délután 4.45 órákor. Szombat kezdeté pénteken délután 6.38 órákor, vége szombaton délután 7.48 órákor.

— Előadás a sakk-kultúráról és sakk-szimulán a MÁV Egyetértésben. Ma, pénteken este 7 órai kezdettel a MÁV műhelyi „Egyetértés” rendezésében és egyleti helyiségében a sakk-kultúráról tart érdekes előadást Sáfány Ferenc MÁV műszaki főtanácsos. Az előadás után Fuster Béla budapesti sakkmeister és Váradi Ferenc MÁV mérnök szimulált játszik, melyre ezúton is meghívja a rendezőség az érdeklődőket és a sakk barátait. Belépőj nincs.

— Halálos égési sebeket szenvedett az egyik bányai tanyán Tóth Eszter 7 éves leány. A vizsgálat adatai szerint a tüzhelyről kipattanó szikrától meggyulladt a ruhájára és leány nagy riadalmában nem tépte le magáról a ruhát, hanem szaladgált és ezzel a ruha még jobban égett rajta. A leány holttestét felboncolták és megadták a temetési engedélyt.

— Megölte a villanyáram. Vacsora István 19 éves simontornyai közművessegéd egy emeleti ház tartozási munkálatai közben lezuhant a tetőről. A vizsgálat során megállapították, hogy Vacsora megérintette a magasfeszültségű villanyvezetékét és az áram halálra sújtotta. Az ügyben megindult a vizsgálat.

— Félmilliópengős költségjegyzékper indított a nagyszabedni román metropolita ellen Jenei Lászlóné budapesti uriaszony. Edesapjának dr Babes Emil elhunyt budapesti ügyvédnek még békeidőből származó ügyvédi költsége, aminek megítélésére időközben megszünt a magyar bíróságnak a hatásköre.

— Acél- és gumicsónakokat vittek a németek az északfrancia kikötőkbe. A gumicsónakok 20 embert bírnak el.

— Főbelötte magát a budapesti Ferenc tér egyik padján Kresz Béla 54 éves fehéreneműkészítő. Búcsúlevelében azt írta, hogy anyagi fönkremenése és idegösszeroppánása miatt vált meg az élettől.

— A francia összeomlásért való felelőség megállapítását célzó tárgyalások során a büntetés 16 franktól életfogytiglani várfogságig terjedhet. Elsősorban Daladier, Reynaud, Mandel, Blum, Delbos felelősségrevonását tervezik.

— Emléktáblát állít a Sajtókamara rendőri rovatvezetői szakcsoportja a két évvel ezelőtt köteleességük teljesítése közben Hajdúszoboszló közelében hősi halált halt bajtársainak emlékére a Rendőri Sajtóiroda helyiségében.

— Károly király emlékünnepe Nagyboldogasszony napján, aug. 15-én, az idén is megtartják Tihanyban. Az apátság templomában szentmisét mondanak és megkoszorúzzák a kálvárián levő emléktáblát.

— Letartóztatták a római román követség sajtóelőadóját. Bukarestből jelentik: Gregorian újságíró, a római román követség sajtóelőadóját, aki több napja Bukarestben tartózkodik, szerdán letartóztatták és átadták a hadbírósnak. A letartóztatás okáról hivatalosan nem közöltek semmit. Politikai körökben úgy tudják, hogy Gregorian teljesen aaptalanul súlyos kifogásokat hangoztatott a római román katonai attasé, a kvirinali román követ, valamint Románia katonai követe ellen.

— Roosevelt imanappá nyilvánította szeptember 8-át. Roosevelt elnök kiáltványt tett közzé, amelyben szeptember 8-át imanappá nyilvánította. Ezen a napon az összes felekezethez tartozó amerikaiaknak kériük kell Istent, hogy „ajándékozza meg ezt a földet és a megzavart világot igazságos és tartós békével.”

— Gamelin nem lett öngyilkos. Nem erősítik meg azokat a híreszteléseket, amelyek Gamelin francia tábornok öngyilkosságáról szólnak.

— Romániában a zsidók nem vehetnek részt sportversenyeken. Bukarestből jelentik: Az Országör parancsnoksága elrendelte, hogy a jövőben zsidókat nem lehet felvenni a tagok sorába s a régebbi idő óta tagsággal bírókat pedig törölni kell. Ezzel lehetetlenné tették, hogy a zsidók Romániában sportversenyeken résztvegyenek, mert az összes sportkérdés és sportegyesület az Országör szervezet felügyelete alatt áll.

— Besurranó tolvaj ellopott tíz pengőt. Tarján Virág Simonyi út 19. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettés ellen, aki a konyhába besurranva egy tízpengős bankjegyet ellopott.

— Ellopták a cukorjegyét. Ferenczy Bertalané, Bellegel, Dombos-tanyai lakos feljelentést tett ismeretlen tettés ellen, aki két személyre szóló cukorjegyét kilopta zsebéből. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Kifosztotta a lakást egy besurranó tolvaj. Varga Józsefné Zöldfa u. 9. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tolvaj ellen, aki lakásába behatolva, onnan 60 pengő értékben minden ruhaműt és ágyneműt ellopott.

Reggeli

Magyarország

A magyar család lapja!

— Elesett a Kassai úton és lábán kezén horzsolta sebeket szenvedett Grósz Julia 18 éves, Jánossy uca 14. szám alatti lakos. A mentőállomásra ellátás után saját lábán távozott.

— Felhívás. Felkérem a volt 10. honvédegyalozred kötelékében tartózkodott dr Szarvas főhadnagy, Egry hadnagy, Csobán Imre hadnagy és Kvaszay S. hadnagy urakat, hogy frontszólgálatom igazolása végett címüket velem közölni kegyeskedjenek. Fehér József volt őrmester, borbélymester, Pestszentlőrinc, Garay u. 10.

— Kilenc öngyilkosság Debrecenben július havában. Július havában a következő mentési esetek fordultak elő: sebészeti bántalmak 134, belső bajok 41, egyéb bajok 7, szállítások 343, mozgóórségek 50, vakláma és téves jelentés 2, összesen 577. Az esetek közül 9 öngyilkosság fordult elő. Az öngyilkosságok módja: szúrás-metszés 1, vízbeugrás 2, mérgezés 6. Első segélyben részesült 100 férfi, 66 nő, 36 gyermek. Az esetek és szállítások közül 453 éjjeli, 92 éjjeli. 137 belterületi és 408 külsőségi volt. A mentőkocsik által befutott út 816.700 méter.

— Ujabb két halálos áldozata van a mérges gombának Miskolc környékén. Pár nappal ezelőtt Miskolc környékén a gombaevésnek öt halálos áldozata volt. Ujabbán Földi Mátyné 71 éves görömbölykállóhegyi és Simán Józsefné 60 éves miskolci asszonyt mérgezte meg a szakértelem nélkül piacra dobott gomba. Mindketten meghaltak. A vizsgálat folyik.

— Felrobbant a denaturált szesz-főző és kezét súlyos összeégette Faragó Ibolya 17 éves, Ovoda uca 32. szám alatti lakos. A mentők részesítették első segélyben.

— Megvásárolta Nádasdy grófok háromezerholdas birtokát a Kereskedelmi Bank Nyugdíjintézete. A vizesfási birtokból 300 holdat parcelláznak.

— Hazajött a halottnak hitt Kóczé Antal cigányprimás Hollandiából. Kóczé Antal az a hír járta pár héttel ezelőtt, hogy bombatalálat érte.

— Felemelték a gyógyszerész-hallgatók egyetemi tanulmányi idejét. Az eddigi négy félévről nyolcra emelték fel a tanulmányidőt.

— Megalakult az Ernszt Sándor Társaskör a nagy katolikus politikai híveiből. Halálának második évfordulóján felavatják Ernszt Sándor síremlékét a kerepesi temetőben.

— Német repülőtszít egyenruhában kilenc napig keresztül-kasul járt Anglián. A német pilóta gépét kilenc nap előtt lötték le, ő maga ejtőernyővel menekült meg és azóta angol földön bujkált.

Strandfürdő
alkalikus tartalmu vízéhez
legalkalmasabb
fürdődresszet
gyártja és
forgalomba hozza a

Benyáts ÁRUHÁZ

Gyászrovat

Id. Pásti János gazdálkodó temetése pénteken délután félhárom órakor lesz a Köztemető 2. B. terméből. Gebauer-cég rendezi.

Barna Ernő fodrászmester, temetése vasárnap délután négy órakor lesz a Köztemető 2. B. terméből. Gebauer-cég rendezi.

Balogh Sándor temetése ma délután félhat órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Fehértől vállalatának rendezésében.

Balogh István tart. honvédszászlós 26. éves korában váratlanul elhunyt. Temetése vasárnap délután félnégy órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából, a ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Teleki uca 75. — Dankó temetkezési vállalat.

Ifj. Nagy János 18. éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután két órakor lesz a Köztemető 3. ravatalozó terméből, a római katolikus egyház szertartása szerint. Dankó temetkezési vállalat.

Nagy Károly

ny. ref. tanító 77. éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 5 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből, ref. szertartással. Lakás: Nyil uca 25. — Pusztai temetkezési intézet.

— 2541 kihágás került Debrecenben egy hónap alatt a rendőrbírók elé. A rendőri büntető bírósághoz az elmúlt hó folyamán 2541 kihágási és 364 közigazgatási ügydarab érkezett. Kihágási feljelentés érkezett 622, melyek megoszlása a következő: állategészségügyi kihágás 35, ipari munkásvédelmi 8, ipar rendőri 25, mezőgazdasági term. ham. 43, mezőrendőri 35, útrendőri 385 építész rendőri 7, ipar kontár 4, közegészségügyi 23, mértékrendőri 7, piacrendőri 45. A kihágási bírók az elmúlt hó folyamán 136 ítéletet hoztak, kiadtak 986 büntetőparancsot, végrehajtást elrendeltek 389 ügyfél ellen, fellebbezést felterjesztettek 87 ügyet, felmentő ítélet megszüntető végzést 154 esetben hoztunk. Kihágás miatt feljelentett 486 férfi és 136 nő. Pénzbüntetéseiből befolyt az elmúlt hó folyamán 4320.79 P.

— **Krisztus előtt 1300-ból származó királysobrot találtak Egyiptomban.** Az egyiptomi határról jelentik: Memphis egyiptomi város, a mai Badresein területén fekete gránitsobrot találtak II. Ramses egyiptomi királyról, aki Krisztus előtt 1292-től 1325-ig uralkodott. A két méter hosszú szobor egészen jó állapotban van.

— **Mikszáth-bemutató Kolozsvárott.** Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári magyar színházban most mutatták be Mikszáth Kálmán: „Mindenki lépik egyet” című színművét. A színházat zsufozásig megölt közönség nagy tetszéssel fogadta az előadást. A Mikszáth-előadást a Magyar Népközösség rendezte az árvizkárosultak javára.

— **Angliában jóljövélmező kereskedést folytatnak a német röpcédulákkal.** A közönség érdeklődése a röpcédulák iránt a londoni rádió jelentéséből is kitünik. Eszerint egy ízben az egyik röpcédula tulajdonosának egy angol fontot is fizettek, hogy elolvashassák. Maga az angol rádió a röpcédula legalacsonyabb árát két pennyben szabta meg.

— **Id. Szálasi Ferenc meghalt.** Idősebb Szálasi Ferenc nyug. katonai főszámvevő, Szálasi Ferenc atyja meghalt. Az idős urat tüdőgyulladás támadta meg, nem tudott megbirkózni a betegséggel és tegnap hajnalban meghalt. Id. Szálasi Ferenc Budapesten lakott, fia szerepe révén egy időben viharos interpelláció tárgya volt leszármazása. Id. Szálasi Ferenc sajtópereket indított támadói ellen, melyeken személyesen megjelent. Váratlanul érte a betegség, mely pár nap alatt halálát okozta.

Színház, Film, Szórakozás

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Pénteken este: **Fenséges szerelem**, — Premier, Szilassy László felléptével. Szombaton délután: **Csavargó lány**, mérsékelt helyárrakkal.

Szombaton este: **Fenséges szerelem**. Szilassy László fellépte.

Vasárnap délután: **Fenséges szerelem** Szilassy László fellépte.

Vasárnap este: **Fenséges szerelem**, Szilassy László fellépte.

Hétfőn este: Sybill. Beleznay Unger István fellépte.

Dalol a nyár

U. Kovács Terus fellépése a Csokonai Színházban.

Erdélyi Mihály és Rodrigez Endre túlságosan nyári operettje, mely őszintén szólva érdemtelenül jutott ahhoz a megtiszteltetéshez, hogy immár a második társulat előadásában látjuk vizsint a Csokonai Színházban, jó alkalmat nyújt annak bizonyítására, hogy kitűnő társulat hogyan tud élvezhetővé tenni egészen gyenge darabot is. Mert a közönség jól szórakozott, sokat tapsolt, aminek magyarázata az, hogy az előadás olyan jó volt, hogy szinte nem lehetett észrevenni, milyen rossz a darab. B. Unger István rendezése jobb ügyszóval méltatlan művészi, tele van ötlettel, nagyszerűen fokozott tempóval, színes jelenetekkel, ügyes beállításokkal. Például, ahogy a nézőteret bekapcsolja az előadásba, az bravurosán ügyes elgondolás, egyszerre megteremt az a humort, hangulatot, amivel a szerzők adósk maradtak.

Az előadás lelke U. Kovács Terus ragyogó alakítása volt. Anyai szívvel, ötlettel, aranyos kedéllyel játszotta, mókázta végig szerepét, olyan utólrhetetlenül egyéni humorral formálta meg a felgyűlladó öreg kisasszony szerepét, hogy méltán rászolgált a percenként felzúgó tapsviharra, a Csokonai Színház falai között régen nem tapasztalt forró ünneplésre, vastapsra, virágkosarakra.

Mellette Hamvay Lucy bájos nőies-séggel, varázosan meleg kedéllyel, sok részletfínomsággal, pompás táncokkal és énekszámokkal színpadra vitt Zizljéről kell megemlékeznünk. Ahogy színpadra lépett, mindjárt felmelegedett a közönség, megtelt a színpad elektromossággal, igazi hangulattal. Kár, hogy ezt a nagyszerű színésznőt olyan ritkán látjuk, pedig a közönség ünneplése eléggé bizonyította, mennyire a kedvencek sorába tartozik. Jurik Ica Toncsija gamin humorával, pajkos elevenességgel elsóráng. Szokoly Gyula a lehetetlen szerepet is meg tudja tölteni igazi komikummal. Kormos Ferenc széles humora ezúttal is hatásosnak bizonyult. Szabó László egy papírosfigurát tett élvezhetővé. Simon József szépen beszélő, rokonszenves tehetség és kis szerepében is feltűnt Molnár Iván. Nagy Cella bosszorkányosan ügyes táncra percekig tartó tapsot kapott. Kitűnő teljesítmény volt Hortobágyi Artur börtönigazgatója Szép Zoltán, Lippal, Péterfi, Lehotai és Pagonyi ügyesen egészítették ki az együttest és kifogástalan volt a zongoránál Dörner Lajos karnagy. Az előadást zsúfolt nézőtér múlatta és tapsolta végig. (K. I.)

SZÍNHÁZI IRODA JELENTÉSE:

Ma pénteken este kezd meg háromnapos vendégjátékát Szilassy László, a Vígsház művésze, a debreceni közönség kedvence. Parádés és testére szabott szerepben lesz alkalma a „Fenséges szerelem” nagyszerű operett-újdonosságában Szilassy László meghódítani azt a közönséget, amely évekként ezelőtt már szívbe zárt a kitűnő bonvivánt. Orfiai érdeklődés nyilvánul meg a Szilassy-esték iránt és előreláthatóan most is, mint az Unger-társulat eddigi összes előadásain, zsúfolt nézőtér tapasztalható a kitűnő társulat előadásának. Ajánlatos jegyekről előre gondoskodni.

Mindenki, aki megváltja jegyét a „Fenséges szerelem” előadásaira, ajándékkul kapja Szilassy László legújabb fényképét!

Szombaton este, vasárnap délután és este Szilassy László felléptével szenzációs operett újdonosság: „Fenséges szerelem”.

Szombaton délután négy órakor mérsékelt helyárrakkal ismét meg a színház a „Csavargó lány” nagyszerű előadását, a címszerepben Hamvay Lucyval.

Hétfőn este mérsékelt helyárrakkal a „Sybill” van műsoron. Jakobi örökszép nagyoperettje. A főszerepeket B. Unger István, Radnóthy Éva, Jurik Ica, Szabó L., Szokoly, Kormos, Hortobágyi játszik!

Már csak egy héttel játszik az Unger-társulat, siessen kihasználni az alkalmat, hogy a kiváló együttes remek előadásait egnézze!

Amerika 80 új hadianyaggyárat építel

Washingtoni jelentés szerint az amerikai hadügyminisztérium 700 millió dollár költséggel 80 hadianyaggyár építését határozta el, hogy az USA municióellátását minden eshetőségre biztosítsa. Ezek a gyárak kétmillió hadseregnek szükséges löszert gyártanak. A Wood gyárnál, Amerika legnagyobb vegyiparánál 25 millió dolláros rendelésre füstnélküli löport gyártanak és hangtalan fegyvereket készítenek.

A windsori hercegi pár utban van a Bahama szigetek felé

HAMILTON, augusztus 8. (Reuter.) Az Exalibur amerikai személyszállító gőzös fedélzetén a windsori hercegi pár esütörtök délután megérkezett a Bermudákra. A herceg és a hercegné a múlt héten hagyta el Lisszabont és most útban van a Bahama-szigetek felé. A herceg itt a kormányzói és főparancsnoki tisztet viszi át.

— **A fülbevaló miatt...** Sztrenyák Etelka 3 éves zalai kisleánynak fülbevalót vettek a szülei és egy szülésznővel kifuratták a gyermek fülcimpáját. A seb azonban elgennyesedett, a kisleány vérmérgezést kapott és meghalt.

— **Magasfeszültségű árammal akart végezni magával a pestszenterzsébeli gyilkos.** Hollák János petróleumgyári munkást, aki a minap Pestszenterzsébeten meggyilkolta Goldstein Richárdné Glavina Helént, a pestvidéki törvényszéken kihallgatta a vizsgálóbíró. „Nem akartam megölni az asszonyt — mondta a bírótól elcsukló hangon Hollák —, sokat ittam, elvesztettem az eszemet.” Előadta ezután, hogy 22 pengő heti keresetével vendéglőben billiárdozott és sokat ivott, később becsipve Goldsteinnel találkozott: vele is ivott egy kávéházban. Ezután az uccán éltek a kockakövekre, ott az asszony a zsebébe nyúlt és ki akarta venni a pénztárcáját. Ezen felháborodva, egy gránitkockával fejbeverte Goldsteint, majd egy követ még többször megütötte. Reggel a petróleumgyárban kímista a nadrágját, azt mondva társainak, hogy az orra vére folyt rá. A gyárból nem mertem hazamenni — fejezte be vallomását —, az autóbuzson kimentem Húvösvölgybe és ott magasfeszültségű árammal akartam végezni magammal, de nem volt hozzá elég lelkierőm. Este elfogtak a detektívek. Szándékos emberölés büntette miatt előzetes letartóztatásba vették.

— **Benes, mint díszvendég.** Londonból jelentik az MTI: A nemzetvédelmi bizottság társaságában a díszvendégként megjelenő Benest az ebéd szónoka szívvelyesen üdvözölte, mint Cseh-szlovákia másodelnökét. Az ebéd Robert főherceg is jelen volt. Egyes lapok fényképeket közölnek a cseh repülőek elvonulásáról Benes előtt.

— **Anglia nem enged búzát szállítani Franciaországnak.** Az angol hatóságok megtiltották, hogy Kanadából 100 ezer tonna búzát szállítsanak Franciaországnak. Ezt a búzamennyiséget meg a Reynaud-kormány rendezte meg. Ugy hírlik, hogy az ottavai kormány hajlandó is lett volna eleget tenni a kérésnek, de Londonból azt az utasítást kapták, hogy minden Franciaországba irányuló szállítást le kell állítani. Egy Buenos-Aires-i jelentés szerint az angol hatóságok nem engedték elindulni három görög hajót, amely Franciaországnak szánt búzával volt megrakva.

1940 augusztus 9., péntek 7

Várlak

Várlak, mint régen vártalak,
Most, hogy sodor az életár,
Ugyis közös a lelkeiddel,
Lelkem: e fogoly rabmadár.

Szívemnek van meséje még,
Óríttem minden könnyen át.
Templomos, halk meleg szavakkal,
Jer, vedd e vérző szívem át.

Be rég beszéltem is veled...
Hosszú idő, sok-sok év talán...
S örömmel most is Edesem,
Csak morzsa vágyam asztalán.

Hányszor kereslek Tégedet,
Reggel, ha álom véget ér...
Hű remény, hű ábránd,
Amit az ember el nem ér.

Várlak, mint régen vártalak,
Most, hogy sodor az életár,
Ugyis közös a lelkeiddel,
Lelkem: e fogoly rabmadár.

Dr. Boros Jenő.

150 évvel ezelőtti születelt a Himnusz költője

Százötven évvel ezelőtt, 1790 augusztus 8-án született Kölcsey Ferenc. Ezen a napon, a magyarság égnek emelt szeme előtt, megújult és teljes fényben sugárzott fel a Himnusz költőjének emlékezete és minő nagy tanulmány, minő csodálatos figyelmeztetés éppen a mai időkben az olyan élet, az olyan lélek, amilyen Kölcsey Ferencé volt! Az a mélytől mély erőhangú lélek, amely a költő beteges, vézna testében lobogott, a mai idők magyarságát mennyire világosan figyelmeztet arra, hogy a csonka test megpróbáltatásain csak a lélek hajlíthatatlan hite, olthatatlan lángja vehet erőt és ez a hit, ez a láng az élet igazi forrása. Minden ebből fakad, ahogy Kölcsey életének példája is mutatja. Ez ad lendületet a szellemnek, hogy a gondolat világában úttörő, örök időkre szóló munkát végezzon, ez táplálja azt a szenvedélyes hűséget, amellyel a férfi elveihez ragaszkodik és eszményeiért küzd, az elvek és eszmények végső diadaláig. És ez emel fel a csüggedettségből a legreménytelenebb pillanatokban is, mert ahol a hit ereje munkál, onnan megszégyenülten menekül a reménytelen csüggedés. Így válik Kölcseyből, a legkomorabb, legborongóbb hangú magyar költőből a Himnusz költője, nemzeti imádságunk, amely századéve kíséri a magyarságot örömeinek, bánatainak, vágyainak és reményeinek útján, de mindig úgy, mint lobogó lángoszlop, amely előre mutat. Előre, a jókedv és bőség, a balsorstépte nemzet vig esztendeje felé.

— **Thierry bukaresti francia követ szerdán a legnagyobb eszben elhagyta a román fővárost.** Mint ismeretes, kormány hírvéllel ezelőtt hirtelen visszahívtá. Román részről a külügyminisztérium protokollfőnöke kísérte ki a pályaudvarra.

— **Állástalan okleveles tanítók figyelmébe.** A kultuszminiszter abból a célból, hogy a kisebbségi nyelvű iskolákban a jövőben megüresedő tanítói állások betöltésénél kellő számban álljanak rendelkezésre megfelelően képzett tanítók, a tanító és tanítónőképző intézetekben működő német nyelvű előkészítő tanfolyamokon szerzhető képzettségek kiegészítésére Budapesten felállított egyéves német nyelvi tanítói továbbképző tanfolyamok az 1940–41. iskolai évre is 25 férfi és nő hallgatót vesz fel. A felvett férfi hallgatók a Ferenc József tanítók házában, Budapest, VIII. Szentkirályi uca 47., a nőhallgatók Péterffy Sándor leányotthonban, Hegedűs Sándor uca 15., ingyenes ellátásban részesülnek, szállás, ellátás, mosás. Pályázhatnak olyan állástalan okleveles tanítók, akik a sikeres továbbképzéshez kellő alapul szolgáló német nyelvikészséggel rendelkeznek. A kultuszminiszterhez intézett és szabályszerűen felbélyegezett pályázati kérvényeket a tanfolyam vezetéséhez, Budapest, VIII. Szentkirályi uca 47., aug. 20-ig kell beküldeni, amely mindennemű felvilágosítással szolgál.

SPORT

Debrecen sportlarsadalmi gyozelmei var a DVSC-tol

A debreceni sport jövőjére nézve döntő fontosságú mérkőzés kerül lejátszásra vasárnap Diósgyőrött a DVSC-BSZKRT találkozóval. Nem kisebb tétrel van szó, minthogy a debreceni vasutasok át tudják-e venni a Boeckay örökét és továbbra is NB-csapatokat, Ferencvárost, Újpestet láthat-e Debrecen csapatával mérkőzni a közönség.

A DVSC nehéz körülmények között kénytelen kiállni, a többi csapatok két héttel ez előtt tudták, hogy részt vesznek az osztályozón és felkészülhettek erősebben a sorsdöntő mérkőzésre. Nagy kérdés az is, hogy a Boeckay játékosok mindjárt az első mérkőzésen be tudnak-e illeszkedni a csapatba. Hézagok is vannak még, amik további erő sítésekkel kell betölteni. Mór és Berecz megszerzése nagyon fontos lett volna még és egy balszélsőre is szükség van, bár Nagy Sándor kitűnő formát árukt el és a szokásos félnépszerűségi ártal levettől, vele nem lesz baj.

Debrecen sportlarsadalmi győzelmét vár a DVSC-től, ismerve azt a lelkesedést, szívet, amivel a DVSC már a BSZKRT-nál jóval nagyobb tudású csapatokat is legyőzött. A mérkőzés játékvezetőjét még nem jelölték ki.

DVSC edzés 70 játékosal a BSZKRT-mérkőzés előtt

Hetven DVSC játékos vett részt a csütörtöki délutáni edzésen. Hasonló monstredezés régen nem volt Debrecenben, a megjelentek mondták is, hogy ez az igaz sport, mely tömegekkel, ifjúsággal, második csapatokkal dolgozik. Palotás edző vezetésével alaposan dolgoztak a DVSC játékosok, akik teljes számban kint voltak, egyedül a Szege-den levő Kristóf nem tudott hazajönni. A játékosok máris nagyszerűen mozogtak, labdaéhesen álltak fel a kétkapus játékokra. Potyogtak a gólok, a közönség végül már nem is számolta.

Érdeklődést kölcsönözött az edzésnek hogy azon nagyszámú közönség jelent meg. Ugylátszik, hogy a közönség érdeklődése kezd feltámadni. Kedves meglepés volt, hogy dr Kupinszky Sándor tanácsnok, a régi kiváló sportember ki-vitelle az edzőmérkőzésre a Debrecenben nyaraló ruszint gyermekeket, kik nagy tetszéssel, hangos biztatással kísérték a játékot.

Az edzés végén nem állították össze a BSZKRT ellen szereplő csapatot, csupán keretét jelölték ki, melynek tagjai Vöröss és Keskeny, Csokai, Erdei I., Janszó, Ignác, Erdei II., Elek, Kristóf, Sidlik, Szabó, Bihari, Nagy.

Az NB harmadikban megejtették a sorsolást. Debrecenre nézve ez csak akkor bír fontossággal, ha a DVSC bejutna az NB-be és így második csapata indulhatna az NB-harmadikban.

A BSZKRT újból erősített, leigazolta Ruffot, a Nemzeti volt játékosát, aki balszélsőt fog játszani a DVSC ellen. Bizonyos most már, hogy Balogh és Miklósi is játszik. A BSZKRT szinte teljesen új csapattal áll ki: Bíró, For-gács, Miklósi, Darázs, Tuli, Balogh és Ruff erősítik az ősz csapatot. Ez azonban éppen úgy lehet hátrány is, mert kérdés, hogy az új szerzemények hogy illeszkednek be az együttesbe.

„Még a BSZKRT ellen nem játszhatunk angol rendszerben” mondotta Palotás edző. Egy rendszernek beidegzése idő kell és ez most, tekintve, hogy mi tudtuk meg legkésőbb, hogy részt vehetünk az osztályozón, nem igen van.

Bérest szeretnék megszerezni a DVSC balszélsőjének a szurkolók, akik nem felejtették el, amikor Béres a Váci Reményes csapatában öt perc alatt 3 gólt lőtt a DVSC hálójába. Béres az azóta megszünt Taxi játékos volt, vele mindenesetre nagyon feljavulna a támadósr.

A játékezők jutalmában részesülnek a jövőben a miniszteri biztos új rendelete értelmében. A jövőben szigorúan ellenőrizni fogják a játékezők teljesítményét.

Értesitem a Textil játékosait, hogy vasárnap délután 5 órai kezdettel a Nyilastelepi Törökvel mérkőzünk.

Tanfolyam Londonban — Jtőernyősök ellen, London közvetlen közelében, az osterleyi parkban tanfolyamot nyitottak a polgári lakosság részére, amelyen az ejtőernyős német csapatok ellen küzdelemre oktatták őket.

Közgazdaság

TERMÉNYTÖZSDE

Tegnap már 1050 mázsa 78 kg-os búza és 300 mázsa sörárpa kelt el a gabonátözsde és vidéken is élénkül a forgalom. A sörgyárak és malátázemek főleg a világos, teltszemű, egyenletes árpát keresik, ebből azonban kicsi a kínálat. A magpiacon élénk üzlet van borsóban. Expressborsóból csak az egészen kiváló árút keresik és ezért pesti paritásban 46 pengőt is el lehet érni, vagy gyengébb minőségért 42 pengőt fizetnek. Viktória borsóból a kínálat kielégítő, a prima árú 55 pengőért értékesíthető. Kínálnak már idei fehér lóherét is, amiből a termés minőségileg jó, de mennyiségileg csalódást okozott. A magpiac árai szilárdak, az expressborsó 50 fillérrel, a mák 2—, a bíborhere 3— pengővel javult.

Sörárpa kiváló 26.00, elsőrendű 25.00, sörárpa 24.00, kék mák 156.—160.— F, Viktória borsó 47.50—50.50, express 40.—43.75, Bihorheremag 135.—140.— P, csillagfűrt, fehér lapos 23.50—23.75, búzakarpa 16.60—16.80, 8-as takarmányliszt 18.75—19.50 P mázsánként.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR

A tegnapi ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak összesen 2252 darab sertést A vásári állományból angol hússertés-felhajtás 785 darab. Az irányzat kellemes. Árak: uradalmi zsirsertés páronként 340 kilón felül 142 fillér, szedett sertés I. 136—141 fillér, kivételesen 142 fillér, III. 120—126 fillér, angol sonkasertés I. 130—136 fillér, II. 116—118 fillér kilónként, exportzsír márkázott 190 fillér kilónként.

Hirdetmény. Felhívja a városi adóhivatal a város lakosságát, hogy az idegen beszedési körből, vagyis vidékről akár tengelyen, akár vasúton, vagy post útján a város területére behozott fogyasztási adóköteles cikkeket, bor, sör, szeszitalmunkát (pálinka, likőr, tisz-taszesz, egyéb égetett szeszitalmunkák és folyadékok), hús, szalonna, hajt stb. — az alább megjelölt módon jelentse be. Mindenki, aki bort két liter-t meghaladó, de 25 literen aluli, szeszitalmunkákat egy liter meghaladó, de 25 literen aluli mennyiségben vasúton, tengelyen, kézi, vagy személy poggyászként a város területére behoz, tartozik a behozott adótárgy nemét, s mennyiségét az illető helybeli vasúti állomáson, illetve a vámserompóknál a bejelentések átvételére jogosított közeg-eknél a behozattalal egyidejűleg azonnal bejelenteni és a behozott mennyiség után a törvényesen megállapított fogyasztási adót ugyancsak a fentemlített közegeknél, a közegek által kiállított hivatalos nyugta, (fogyasztási adó-bárca) ellenében azonnal megfizetni. Mindenki, aki a fent felsorolt fogyasztási adóköteles cikkeket vasúton, vagy tengelyen, kézi, vagy személy poggyászként 25 literen, illetve 25 kilón felüli mennyiségben a város területére behoz, a behozattalor azonnal köteles azt a vasúti állomáson kirendelt fogyasztási adó ellenőrző közeg, illetve a behozattal útvonalonon felállított vámserompók kezelői elé állítani, s azon felül a behozott adótárgy nemét, mennyiségét, úgyszintén az elraktározás helyét és idejét a behozattalól számított 24 órán belül a városi adóhivatal fogyasztási adókat kezelő osztályánál, (városi adóhivatal, udvar, földszint) bejelenteni. A postacsomagban bármilyen mennyiségben érkezett fogyasztási adó alá eső cikkeket a postai kézbesítéstől számított 24 órán belül ugyanitt szintén bejelentendők. Közli a városi adóhivatal a város lakosságával azt is, hogy a fogyasztási adó alá eső cikkeket tengelyen, vagy gyalogosan, csak a serompóházakkal ellátott nyilvános utakon szabad a város területére behozni s hogy az összes utak fokozott s szigorú ellenőrzés alatt tartatnak. A fogyasztási adó alá eső cikkeket a serompóházakkal el nem látott utakon történt szállítása, valamint a bejelentés elmulasztása jövedéki kihágást képez, melynek során a mulasztó 1—1000 pengőig, illetve a megrövidített, vagy megrövidítés veszélyének kitétt fogyasztási adó, illetve adópótlék négyeszeres összegétől nyolcszorosa összegéig terjedő pénzbüntetéssel büntetettik. — Városi adóhivatal

APRÓHIRDETÉSEK

Elelmiszer árak Debrecenben

LEVELEZÉS		Elelmiszer árak Debrecenben	
„Víg özvegy” jellegre le-vél van a kiadóban, át-vehető. 1737		marhahús kilója 1.60	dióbél kilója 3.60—4.00
ALKALMAZÁST nyér férfi		leveshús kg. 1.24—1.80	burgonya kg. —.12
Kifutóflút azonnalra fel-veszek, Vágó László fű-szerkereskedő, Teletki u. 71. szám. 1356		borjúcomb kg 1.60—2.60	nyári róza k —.16—18
ALKALMAZÁST nyér nő		juhús 1.20—1.40	Ellaróza kilója —.10
Fiatalkereskedősegedet fel-vesz Kántor Ernő és Társa. 1733		báránycomb kg. 2.00	fokhagyma kg. —.30
ALKALMAZÁST keres nő		vesés kilója 2.40	vörshagyma kg. —.34
Házhoz mosást vállalok Cím a kiadóban. 1739		sertéskaraj kg. 2.40	karalábé drb. —.4
ALKALMAZÁST nyér nő		tarja kilója 1.90	káposzta kg. —.30
Felhasználó leány felvet-tetik, MÁV. I. oszt. ét-terem. 1734		oldalas kilója 1.80	kelkáposzta kg. —.36
Hölgyfodrász kisasszony ki a férfi fodrászatban is dolgozik, vagy férfi-fodrászseged felvetetik, Nyomató ucca 2. 1736		szalonna kilója 1.80	savnyúkáposzta kg —.45
Hölgyfodrász kisasszony felvetetik „Piri” Bethlen ucca 28. 8. 11.		háj kilója 1.90	zöldbab kg. —.30—30
TELJES ELLÁTÁS		zsír kilója 2.02	főzőtök drb. —.18—20
Keltemes lakás, minden-ki a Hungária pan-zióban, szobák napokra és hónapszámra, Fe-renc József út 59. tele-phon: 23-39. 800 vv		csirke párja 2.40—3.00	spenót csom. —.6
BÚTOR		tyúk párja 3.50—5.00	uborka drb. —.2—4
Eladó alighaszánt egy-szerűbb egy szoba bútor Vasvári ucca 20. szám alatt. 1471 8. 11		kacsa párja 3.50—4.60	zöldpaprika drb. —.3—5
MOTOR KERÉKPÁR		liba párja 7.00—8.50	málna kilója —.80—90
Eladó AJS gyártmányú 750-es oldalkocsis motor kerékpár. Cím a kiadó-hivatalban. 1421 vv.		éloponty kg 1.80—3.00	barack kg. —.40—90
AJANLAT		jegelt ponty 1.80—2.00	mev... kilója —.70—90
POLOSKAIRTÁSI vál-lalat, Varga ucca 10. sz. 1300c. 1308 11. 15		apró hal kg —.60—1.20	alma kilója —.34—80
Horgonyi fodrász, Szobozló út 4. új telefon-száma: 10-75. 227 8. 9.		csuka kilója 1.20—1.80	körte kilója —.40—1.20
Ciánóztasson bizalom-mal a Csala cíánózó vál-lalattal, Rákóczi ucca 9. Telefon: 14-27. 1956 x. 3.		tej literje —.24	zöldtengeri drb. —.5—6
Legolcsóbban fest és tisztít, férfi és nő ruhá-kat Weisz, Arany János ucca 29. szám. 1010 vv		tejfél literje 1.80—2.00	paradicsom kg. —.36
Hat pengőért délutáni ruhát, 15 pengőért kabá-t készit „Eliit” szalon, Rákóczi u 28. 323 8. 13.		túró ilója 1.20	sárgadinnye —.40—60
Poloskairtás ciángáz-zal, lakások átvizsgálá-sát felelősséggel végzi Kiss Zoltán, Kigyó ucca 5. szám. 1955 x. 3.		vaj kilója 5.20	őszibarack kg 1.60—2
Varrógép, kerékpár vét-el, csere, kölcsönzés, ja vítás jótállással. Alkat-részek minden géphez. Eisenberger Csapó ucca 101. szám. 645 8. 18.		comolya kg. 2.40	szilva kg. —.34—80
Gyönyörűen mosok, va-salok, darabszámra, la-kásomon, Gelentsérné, Bercsényi ucca 11. sz. alatt. 1517 8. 18.		búzakenyér kilója —.37	ringló kg —.68—70
A közkedvelt, több évti-zedes multú Földes illat szertár különleges arc-ápoló kozmetikumai-val és finom illatszereivel is-mét megnyit. Bikabér-ház, Vigmózi bejárat. 1355		tojás darabja —.9—10	görögdiinnye kg. —.26
VEGYES		borsó kilója —.70—1.00	
Örökre adnám egyhetes kisfiamat keresztyény családhoz. Nyugati ucca 28. sz. második udvar. 1689			

Álló kazán, engedélyes 7 négyzetméter fűtő fe-lülettel, olcsón eladó. Cím a kiadóban. 270 vv.

KIADÓ LAKÁS egy szobás

Egyszobás, konyhás bú-torozott lakás azonnal ra kiadó, csak fixfizeté-sűeknek, Honvédtemető ucca 6. 538 vv.

Egy szoba, konyha és éléskamar, nyugdíjas párnak kiadó. Kertész u 1. szám. 1727

KIADÓ LAKÁS három szobás

Háromszobás modern uccai lakás, november elsejre kiadó. Értekez-ni: Hatvan ucca 53. sz., iroda, telefon: 15-12 sz. 1292 vv.

INGÓSÁG VÉTEL

Keleti perzsaszőnyөгet megvételre keresek. Ci-met: Miklós ucca 13. sz. alá kérem leadni. 1437 9. 5.

INGÓSÁG ELADÁS

Betegtolócsók, eredeti régi illógarni-tűrök és alighasz-nált írógépek, s prizmas látszóvegek, nagyobb mé-retű perzsaszőnyөгek, s Mária Terézia üvegcsil-lárok, igen olcsóért el-adók. Ingóságkövetítő-ben, püspöki palota, te-telefon: 37-99. vv

Jégszekrény s egy fény-képezőgép, modern háló hármasszekrény, konyha berendezés, szalon, csel-lő eladó. Kossuth ucca 49. kerestépeület. 1061 1. 19.

TÜZELŐ ANYAGOK

Tűzfát, szenet, már most vegyen, hogy jó fű-tőanyagát biztosítva le-gyen Vágó József tűzifa és szénkereskedőnél, a Margitfűrdő mellett. Új telefon. szám: 37-24. sz. 1242 8. 30

Retorta és Boksa faszén valamint száraz tűzifa kapható. Kovács Mihály fátelépén, Szent Anna ucca 36. 1711

ELADÓ HAZ

Rákóczi ucca 19. számú nagytelkű, kertes, jöve-delmező ház osztályozás miatt sürgősen eladó. 1679 9. 7.

Ferenc József út 4. sz. bérház, 3 földszintes és 1 emeleti lakással, két bolti helyiséggel, a város egyik legszebb helyén. Cím a kiadóban. 14

Eladó jókarban levő há-romlakásos, alapincézett jó családi ház, Homok ucca 127. 1512 8. 20

Külsővásár-tér 15. sz. 826.60 négyyszögöl telek, két lakással, nagy rak-tárakkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

Jókai ucca 9. C. szobas családí ház, ózshabus lakással, nagy udvarral, tulajdonos címe a ki-adóban. 2+

Eladó Komlóssy út 43. sz. 300.30 négyyszögölös háromszobás komfortos villa, igen kedvező fel-tételek. Tulajdonos: címe a kiadóban. 8+

ELADÓ HÁZHELY

Pompás villatelek 131 négyyszögöl, a DEAC sportpályával szembe a Dóczy József és Márton falvi ucca sarkán, köz-művekkel, négyyszög-ölenként 10 pengőért el-adó. Ez árban a kert-rendezés és burkolási költség is benne van. Hitelképe, egyéneknek külön kedvező feltételek Felvilágosítást a Köl-csönös Segélyző Egyet bankpénztára ad. 111+

Komlóssy út 10. sz. üres telek, házhelynek igen alkalmas, esetleg két részt is osztható. Cím a kiadóban. 3+

Széchenyi ucca 85. sz. telek, úgy egy darabban mint parcellákban is megvehető. Felvilágosít-ás a kiadóban. 4+

Komlóssy út 45. és a Dóczy József uccára né-ző három telek, igen elő nyös feltételek mellett, tulajdonos címe meg-tud hat a kiadóban. 5+

Villatelep a Nagyerdő alatt, a Hadházy uccá-ból nyíló Dobosna uccá-ban 268 négyyszögölös villatelek, négyyszög-ölenként 11 pengő áron eladó. Felvilágosítást ad a Kölcsönös Segélyző Egyet bankpénztára — Kossuth ucca 8. 140+

FÖLDBÉRLET

Kiadó a Bánkon 42. kat. hold szántóföld, tanyá-val. Miklós ucca 36 1726

Bevezetőtől felül PÁLFI JÓZSEF

Kiadótól felül IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató

Kiadó és nyomda a TISZMŰVELŐ KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Feloldó nyomdavezető SZIGETHY KÁROLY